

■ 18 Aralık
2015 Cuma
■ Sayı: 12
■ 3 TL

HAFTALIK
SİYASİ DERGİ

**BOYUN
EGME**

Kürt sorununu herkesin sorunu haline getirmek

Türkiye'de Kürt sorununun ne denli önemli olduğunu, ne büyük bir yer kapladığını kimse inkar edemez. Peki ama Türkiye'de daha büyük bir problem olduğunu, bu ülkede bir düzen sorununun varlığını nasıl görmezden gelebiliriz?

GÜLMEKLE KALMAYIN UYYANIN!

*AZİZ NESİN
100 YAŞINDA*

Çizim: Arda Güler

HENDEK TARTIŞMASI VEYA MASA DA MASAYMIŞ... | ODTÜ İŞÇİLERİ KAZANDI | AVRUPA'DA YÜKSELEN SAĞ POPÜLİZM | ÜNİVERSİTELERDE HEDEF BÜYÜTME ZAMANI | SOLDA BİRLİK Mİ GEREKLİ?

KÜRT SORUNUNU HERKESİN SORUNU HALİNE GETİRMEK İÇİN

Bugün büyük tehlike, gerici iktidarın Kürt sorununda stratejik bir adım olarak seçtiği "temizlik" yolunu topluma kabul ettirmesidir.

AKP, Silahlı Kürt unsurunu dağlarda "yenmek" için uzun süredir büyük bir askeri hareket yürütüyor. PKK'nin buna verdiği yanıt silahlı hareketi kente indirmek oldu. Bunu izleyen ise iktidarın kentlerle savaşma kararı. Hendekler kentlerdedir. Hendeklere yerleşmiş uzun namlulu tüfekler kentlerdedir. "Öyleyse kentlerle savaş meşrudur, tek çaredir. Savaşılan sivil halk değil, onu kalkan edinmiş tüfeklerdir." AKP'nin halka kabul ettirmeye çalıştığı budur.

PKK'nin silahlı hareketi kentlere gömerek halkı bir savaşın içine çektiği ne kadar doğruysa, geniş bir halk kesiminin içine çekildiği bu savaşı sahiplendiği de o kadar gerçektir. Sokağa çıkma yasakları, kent boşaltmalarla "sivilleri" aradan çekip, silahlı gerillayı yine silahla temizleme fikri şeytanca değil aptalcadır.

Bir kez daha içine itildiğimiz kısır döngüden çıkmak zorundayız.

Ve bu çıkış "müzakere"den geçmiyor. Katliamı durdurmak gerekiyor. Sonrası ise uzun ve zorlu bir yoldur.

Haziran Direnişi sırasında Kürt meselesine dair büyük bir olanak heba edildi. Kürt sorununun tüm Türkiye tarafından anlaşılması ve kavranması o günlerde mümkündü. Bu hepimiz için bir fırsattı. Kürt ulusal hareketi de Haziran Direnişi'ni bir fırsat olarak gördü ama fırsatı anlayış şekli farklıydı. Liberal söyleme uzaklığı nedeniyle Kürt ulusal hareketiyle doğal bir ideolojik mesafesi olan Direniş bu hareket için müzakere masasında kullanılmak üzere bir taktik adıma indirildi ve öyle değerlendirildi. Belli ki Kürt ulusal hareketi Haziran Direnişinin başarabileceğini de düşünmüyordu, dolayısıyla Direniş ile kendisini ayırmak ve sonra bu ayrılığı muhataplarına karşı bir koz olarak kullanmak uygun yoldu.

Oysa Direniş Kürt sorunu konusunda önemli bir adım atılmasını sağlayabilirdi.

Ortak bir mücadele için bir işaret fişeği atılacaktı. Bunun işaretleri vardı. Bu işaretleri herkes gördü. Kürt ulusal hareketi ise başka bir yolu tercih etti.

Bugünlerde Haziran'a bakıp "Türkler o zaman Kürtlerin ittifakını yalnızca TOMA'nın karşısında direnecek kafaların artışı için istedi" diyenler yalnızca Haziran'dan değil, Kürt sorunundan da bir şey anlamıyor.

Bu sorun bu haliyle devam edemez. Kürt sorunu, Kürtlerin sorunu olarak kaldıkça bu meselede ileriye doğru bir adım dahi atılamaz. Kürt sorununu merkeze koyan ve Türkiye'nin tüm sorunlarını bu merkezin etrafında yapılandıran ve herkesin buna tabi olmasını bekleyen bir anlayışın insanları çekmeye itmesi normaldir.

Türkiye'de Kürt sorununun ne denli önemli olduğunu, ne büyük bir yer kapladığını kimse inkar edemez. Peki ama Türkiye'de daha büyük bir problem olduğunu, bu ülkede bir düzen sorununun varlığını nasıl görmezden gelebiliriz?

Türkiye'nin temel sorunu sermayenin ve paranın hüküm sürdüğü bu kahrolası düzendir ve açık ki diğer tüm sorunlar bununla bağlantılıdır. Tüm bu problemlerin kesin çözümü için de düzenin değişmesi, halkların sosyalizm yolunda yürümesi şarttır.

Bunu tekrar etmekten bıkmayacağız. Çünkü bu tez, her gün her gelişmede hiç durmadan doğrulanıyor. Üstelik, buradan bir ertelemecilik, bir etkisizlik çıkmıyor. Tersine, gerçek ve etkili bir müdahale ancak buradan çıkabiliyor.

Türk ve Kürt yoksullarının, emekçilerin kaderi ortaktır. Düşmanları ve dostları ortaktır. Mücadeleri ve hedefleri de ortaktır.

Herkesin Kürt sorununu kavramasının tek yolu, bu meselenin herkesin meselesi olduğunun anlaşılmasıdır. Bu da ancak sorunun herkesin meselesi olan düzen meselesinin içine yerleştirilmesiyle mümkündür.

 KOMÜNİST PARTİ

BOYUN
EĞME

Aydınlanmış halk olarak Aziz Nesin...

AZİZ NESİN HALKI ANLAR, ÇÜNKÜ BÜTÜN HÜCRELERİNE KADAR KENDİSİDİR, DIŞARIDAN BAKTIĞI BİR ANALİZ NESNESİ DEĞİL. BU YÜZDEN, "HALKA BİLE ÖDÜN VERMEMEK", "HALK DALKAVUKLUĞU YAPMAMAK", BAZEN ONLARI SERT SARSMAK, SORUMLULUĞUDUR, GÖREVIDİR. KENDİNE KARŞI!

Diyor ki Aziz Nesin, "işçi sınıfımızın hedefine bir adım daha ilerlemesine bir basamak olur diye tüm yaşamımı önlerine serdim, yüreğimi ortaya koydum".

Diyor ki Aziz Nesin, "öykülerimi, kimileyin sanatımın da aleyhine olarak, ama bilinçle, gereğinden de çok açık ve açıklamalı yazardım ki, her sınıftan, her sınıfın her kesiminden, her katmandan insanı, aydınları olduğu denli, az okur-yazarları da etkilesin".

Diyor ki Aziz Nesin, "ben bugünkü yerimi -ki halkımın gönlündedir ve en yüce yerdire- bugünkü adımları ve konumumu, işçi sınıfımızın ve halkımızın hizmetinde, hiçbir çıkar ummadan, hiçbir ödün vermeden hatta halka bile ödün vermeden, yazdıklarımın zaman içinde doğrulanması gibi en gerçek sınavlarla geçmiş, namuslu bir savaşın sonunda, hem de söke söke kazandım ve hep bu yolda yürüyüp tükeneceğim".

Bunları demesine gerek de yoktu, ardından bıraktığı muazzam külliyatın, bütün bir yaşam öyküsünün özetini, onu tanıyan herkes yapabiliirdi.

Aziz Nesin'de halk ve halkta Aziz Nesin konusu, belki de edebiyat, aydın sorunsalı, sanatın işlevi gibi yığınla dolayım kapsamında ele alınması en kolay, bir makale teması yapmak içinse en zor şey. Akademik değil ki. Belki ciltlerle kitap yazarak anlatılabilir, ama sokağa çıksanız, bir kahveye otursanız, üçra bir köy evinde üç-beş kitap görseniz, sistemle her türlü temasınızda, işkence de olabilir, bir dilekçe vermek de, orada mutlaka o varsa, malumun ilamıdır bu. Ya da bir mucizeyi anlama ve izini sürme çabasıdır olsa olsa.

"Bizim babamızın evinde iskemle yoktu. Yerlerde, minderlerde otururduk. İşte bu yüzden, bu alışkanlıkla, küçük bir sandalye üzerinde bağdaş kurarak çalışırım. Bir şeyle ayıp olurcasına övünürüm. Ben çocukluğumdan beri çalışırım ve bunu ciddiye alırım. Eğlenceyi, dalga geçmeyi, meyhaneleri, bohem hayatımı inkâr ediyorum."

Görüyorsunuz, size söz bırakmadan, alenen veriyor sırrımı Aziz Nesin.

Aydınlanmış bir halk çocuğu. İçinden geldiği insanlara duyduğu borcu ödemek için durmaksızın emek vermek. İşçi sınıfına kendisini adamak. Emekçilerin dünyası için yüreğini ortaya koymak. Korkusuzluk, ödünsüzlük. Sanatının aleyhine bile olsa, anlaşılmayı hedeflemek. Mizahın işlevini bilerek seçmek.

LAZ FIKRASI DEĞİL...

Bu nitelikleriyle çok okundu, okumayanlara okuyanlar söyledi, öyle bilinir oldu ki, adı deyimlere geçti. Ama burada bir nokta var...

"Laz fıkrası gibi"nin yaygınlığıyla, "tam Aziz Nesin'lik" bilinirliği arasında fark var. Aziz Nesin'in mizahını, fıkralardan ayıran bir şey var. En sıradan insanın, bir memurun, bir köylünün, bir kiracının başından geçen "gülünç" olayın ardındaki perdeyi yırtmaktır bu. İnsanın tuhaflığını, başına gelenin ilginçliğini anlatmakla yetinmemektir.

Her öyküde, kırıntısına varana kadar, sistemin ve sistemin ürettiği insanın, olayın geçtiği yer ve koşulla bağlantısını kurabilme perspektifidir söz konusu olan. Güldürürken düşündürme denir ya hani biteviye, bunu Aziz Nesin'de sorgulama tutamakları olarak anlayabiliriz.

İşte bu nokta, bir aydınla, onu çok seven, çok okuyan, kendinden bir parça gören halk arasındaki kırılma sebebidir de. Güldükleri kendi öykülerinin sistem sorgusunu içerdiğini görmek ve gereğini yerine getirmek, "zor"dan ideolojiye kuşatma altında ömür geçiren bir toplum için bugünden yarına kolay değildir.

Buna zaman zaman öfkelenildiğini görürüz Aziz Nesin'in. Gülmeyin! Uyanın! Saman alevidir. İnsan kendine ne kadar kızabilir ki?

Ama örneğin dinci gericiğin yükselişi-

ne, ülkeyi sarışına karşı sürekli uyardığı "aydın"lara öfkesi kalıcıdır. Onlara "uyanın!" demiştir, alev alev. Kendisini yapayalnız bırakanlara, sistemin kötülükleriyle uzlaşanlara, "silkenin" demiştir. Kendisi için!

Kolay değildir yapmak istediği ve sadece onunla olmaz. Çoğalmayı istemiştir. Bir aydın olarak değil, halk olarak çağırıştır aydınları sınıfına. Halkı anlar çünkü bütün hücrelerine kadar kendisidir, dışarıdan baktığı bir analiz nesnesi değil. Bu yüzden, "halka bile ödün vermemek", "halk dalkavukluğu yapmamak", bazen onları sert sarssmak, sorumluluğudur, görevidir. Kendine karşı!

Bugün, Aziz Nesin'in yanına "halk" kelimesini ekleyerek bir tarama yapsanız, elde edeceğiniz ağırlıklı sonucun, bu yazarın halk için "yüzde 60'ı aptal" dediği olması ne tuhaftır değil mi?

Bu söz üzerine açılan davalar sırasında, "iyi hoş da, ya beraat edersem, bu, aptallığın mahkeme kararıyla tescilli olmayacak mı" demesi ve kaybetmeyi dilemesi ne tuhaftır.

Yargıtay kararında, "hakarete uğrayan yüzde 60'ın ve geriye kalan yüzde 40'lık dilimin içine kimlerin dahil edildiği belirsiz olduğu için, hakaret suçu oluşmamıştır" denilmesi, anonimleşmiş bir aptallığın kabul edilebilirliği olarak ne tuhaftır.

Diyelim ki Aziz Nesin, dilinin varmadığı yüzdeyi, yani 12 Eylül Anayasası'na "evet" diyen yüzde 92'yi telaffuz etseydi de, yüzde 8 belirsizliği aynı sonucu doğuracaktı.

Ama burada Aziz Nesin farkını, halkla ilişkisini bir aydın sorgusuyla görelim.

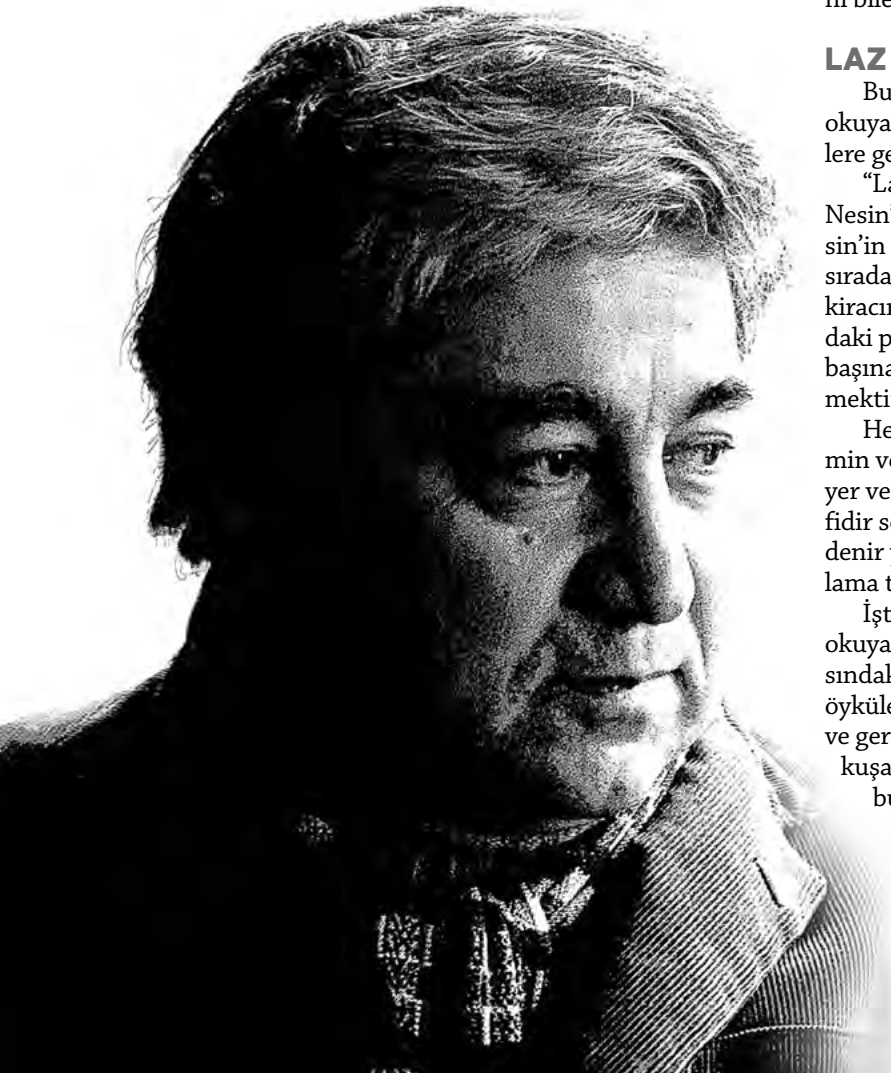
O, "bir anne, geri zekâlı çocuğunun üzerine nasıl titrer, ona nasıl hayatını adar, ben de öyleyim" demişti.

Oysa ne zaman bir oy sayımı yapılsa, ne zaman isyan kabarmasa, Aziz Nesin'in sözünün, Aziz Nesin'in karşıtlığına dönüştüğünü görürüz. Zaten usta da söylemişti derler. Ya artık uğraşmaya değmezdir bu insanlar için, ya bu ülkeden çekilip gidilmelidir.

Halkın aydınlanmış temsilcisiyle, kendisini hep küçük yüzdenden parçasında gören "aydınlanmış"lar arasındaki farktır Aziz Nesin. Bu sözün ve bu sözün ötesindeki bütün bir yaşamın, üretimin üzerine kül serpip kaçanlara tokattır.

Nasıl olmuş da bir yazar, kendisinden nefret edenler dahil, bütün halka mal olmuştur? Bu farkla işte. Bir aydının halka karşı sorumluluğuyula, kendini bir sınıfa adamasıyla. Ta kendisi olarak. Onun vazgeçme, kendini sistemin sularına bırakma şansı yoktur. Halktır o. "Başkaları için fedakârlık" duygusunu, "kendime karşı namus borcum" bilinciyle silkeleyip atıştır.

■ Asaf Güven Aksel

Şimdiki Çocuklar Harika'nın başına gelenler

“ŞİMDİKİ ÇOCUKLAR HARİKA” İKİ ANLAMLI BİR KALİPTİR. BİRİSİNDE SAMİMİDİR YAZAR. GERÇEKTEN ÇOCUKLAR HARİKADIR! VE BELKİ “ŞİMDİKİ” FAZLA, ÇOCUK OLABİLDİKLERİ SÜRECE... İKİNCİ ANLAMI İSE ALAYCIDIR. ÇOCUKLARINDAN BİRER “HARİKA” YARATMAYA KALKAN YARALI EGOLARIN AĞZINDAN SÖYLENEN BU SÖZLE ALAY EDİLMEKTEDİR.

Aziz Nesin'in “Şimdiki Çocuklar Harika” adlı eseri, aynı okuldayken, birinin şehir değiştirmesi nedeniyle ayrılmış Zeynep ve Ahmet adındaki eski okul arkadaşı iki çocuğun yazışmalarından oluşur. Birbirlerine okullarında yaşadıkları gülünç olayları anlatırlar.

Hababam Sınıfı filmlerinden birindeki ünlü müfettiş bölümü (ilki) Aziz Nesin'in romanındaki “Amerika'yı Yapan Mimar” bölümünden alınmadır.

Romana adını veren “Şimdiki Çocuklar Harika” bölümü ise iki anlamlı bir kalıptır. Birisinde samimidir yazar. Gerçekten çocuklar harikadır! Ve belki “şimdiki” fazla, çocuk olabildikleri sürece... İkinci anlamı ise alaycıdır. Çocuklarından birer “harika” yaratmaya kalkan yaralı egoların ağızından söylenen bu sözle alay edilmektedir.

“Şimdiki Çocuklar Harika”nın başından geçen harika öykü ise aslında romanın kendisi kadar “Aziz Nesinlik”, onun kadar çarpıcı, eğlenceli ve ibret vericidir.

Nesin, bu romanla 1964 yılında Doğan Kardeş çocuk dergisinin düzenlediği çocuk romanları yarışmasına katılır. Eserler, jüriye yazarı gizli olarak ulaştırılmış ve jüri değerlendirmesini “yazarını bilmeden” yapmıştır. Nesin'in 75. doğum yılında bir konuşma yapan Onat Kutlar sonrasını ilk defa bu konuşmada anlatır. Kutlar, romanın yazarını tahmin etmekte hiç zorlanmadığını söyler ve jüride yaşananları açıklar. İlk elemeyi Ahmet Kutsi Tecer ve Onat Kutlar'ın yaptığı eserlerin 18'i bu elemenin ardından jürinin değerlendirmesine sunulmuştur. Jüride Tahir Alangu, Rauf Mutluay, Behçet Necatigil, Memet Fuat ve A. Kutsi Tecer vardır.

Devamı şöyle:

“Ve jüri ilk toplantısını yaptı. Bu ilk toplantıya favori kitabımın nasıl tepkiler uyandıracaklarını görmek için izleyici olarak katıldım. Ancak daha ilk konuşmalarda beni hayal kırıklığına uğratan bir yargıyla karşılaştım. Jüri, Aziz Nesin'in yaptığını daha ilk turlarda elemeye kararlıydı. Dördü aynı zamanda öğretmen olan jüri üyelerinin çoğunluğu kesin yargılarla, kitabı eleştiriyorlar, eğitimsel yönden hatalı buluyorlardı. Öğretmen oluşlarının çok ötesinde birer yazar olarak sevdiğim, değer verdiğim bu kişilerin tavırını şaşkınlıkla izledim. Ödüller başka romanlara verildi ve ben o toplantıdan ayrılırken Aziz

Nesin'in çocuk kahramanlarının ne kadar haklı olduklarını düşünüyordum.

Bana kalırsa bu kitap öğretmenleri gülünç duruma düşürmek şöyle dursun, eğitimdeki aksaklıkları göstererek toplumumuza gülünç olmaktan kurtarıyordu. (...) Todor Dinov'un sık sık hatırladığım bir sözü var. “(...) Mizah dünyamızı gülünç olmaktan kurtarır.”

Şimdiki Çocuklar Harika, yarışmada ödül alamaz.

Aziz Nesin'in bu yarışmaya “birinci olmak” için girdiğini ise söyleyebiliriz, olmuştur da... Eksik ve güdük olana, yaralı olana ayna tutma konusunda o hep birincidir. Belki de yarışmaya da tam bunun için girmiş ve amacına ulaşmıştır. Romanın son bölümü olan “Birinci Olacaksın” Zeynep'in Ahmet'e yazdığı bir yanıt mektubudur. Ahmet önceki mektubunda, yazışmalarını bir roman gibi birleştirip, yarışmaya yollamayı düşündüğünü anlatmıştır. Zeynep'in yanıtından çarpıcı

bir bölüm:

“Yarışmaya katılan romanları okuyacak olan yargıcılar kurulu, büyüklerden değil de çocuklardan kurulmuş olsaydı, romanımızı bir derece alırdı sanırım. Ama yine de birazcık şansımız var gibi geliyor bana. Şimdiye kadar okuduğum bazı çocuk romanlarını düşündüm: Yoksul bir köy çocuğunun okumak için savaşı... Geziye çıkmış çocukların başından geçen meraklı serüvenler...

Yoksul bir çocuğun çalışarak, hasta annesine bakması, kardeşine yardımı... Hep sonunda ders çıkarılan öğretmenlerle dolu romanlar. Bizimkisi onlara benzemiyor.

Romanımız kazanmasa da, nasıl olsa, sen birinci olacaksın. Çünkü, günün birinde baba olunca sen de bütün babalar gibi çocuklarına birinci olduğunu söyleyeceksin. (Aman hiç olmazsa, bu son mektubumu, yarışmaya göndereceğin mektuplar arasına katma!)”

Aziz Nesin'i toplumun yüzde altmışının aptal olduğunu söyleyen bir burnu büyük solcu zannedenler gerçekten yanılıyor. Kendini yüzde kırkın içinde görüp rahatlayanlar gibi... (Bu arada unutmadan, Şimdiki Çocuklar Harika, yazarın şimdiye kadar en çok satmış kitabıdır.)

Bir de Nesin'in 1970'li yıllarda yayınladığı Büyük Grev'in hikayesi var ama buna girmeyelim.

Bir anı ile bitireyim. “Büyük Grev”in sendika düşmanı olduğunu, dönemin devrimci sınıf örgütü DİSK'i karaladığını, Aziz Nesin'in de bir anti-komünist olduğunu söyleyerek Nesin'e dünyayı dar edenlerden birini, zamanın TKP MK üyesi Zülfü Dicleli'yi yıllar sonra Nesin'le birlikte katıldığı panelde konuşmacı olarak dinledim. Dicleli, o sıralar komünist hareketin geçmiş birikimini “özeleştir” kılığında mahkum ederek, dönüklüğünün yollarını döşüyordu. Aziz Nesin ise yine aynı, neyse oydu: Lenin'den alıntılara pek az başvurmuş bir edebiyatçı olarak “eleştiri özgürlüğü” hakkında yapılan gevezeliklerle, özgür eleştirinin farkını en az Lenin kadar iyi biliyordu.

■ Mehmet Kuzuluğil

Masa da masa, ama...

BÖLGESEL DENGELERDE KENDİNE YER AÇMA KIVRAKLIĞI İLE BİR STRATEJİYE, POLİTİK BİR PERSPEKTİFE, UFKA SAHİP OLMAK FARKLI ŞEYLERDİR. KÜRT SİYASETİ AKP'NİN PERSPEKTİFİNDEN BAĞIMSIZ BİR UFKA SAHİP DEĞİL. SORUNDA TAM BURADA.

Türkiye geçtiğimiz hafta Diyarbakır'da sokak ortasında vurulan gençleri, Cizre'de ilçeyi terk etmek zorunda bırakılan öğretmenleri konuştu, konuşmaya da devam edecek. Bölgedeki hareketlilik daha sürecek gibi görünüyor.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), 16 Ağustos 2015 ile 11 Aralık 2015 tarihleri arasında Kürt coğrafyasındaki 17 ilçede toplam 52 kez süresiz, gün boyu sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini ve bunlardan en uzununun 14 gün boyunca sürdüğünü aktardı.¹ 7 Haziran seçimleri sonrasında ise dört ay içinde sivil, polis, asker, korucu ve PKK üyelerinin de aralarında bulunduğu 602 kişi hayatını kaybetti.² Bir süre önce kendisini barışın geleceğine gerçekten inandırmış olanların bu tablo karşısında bocalamaması elde değil. Üstüne bir de yaşanan insan hakları ihlalleri eklendiğinde (katledilen hayvanlar düşünüldüğünde aslında herhangi bir canlının ayırt edilmediği de görülüyor) sarsıcı bir fotoğrafla karşı karşıyayız. Ancak ortada "90'lara mı dönülüyor" tartışmasının ya da "Batı'dakiler niye olanları görmüyor" gibi saçmalıkların ötesinde bir durum var.

Aydemir Güler AKP'nin henüz ilk iktidar yıllarında (2003) Gelenek dergisinde yayınlanan yazısında aynen şu

ifadeleri kullanıyor: "AKP dönemi, burjuva demokratik tedrici adımlarla angaje olan Kürt siyasetlerinin altlarındaki toprağı oyacaktır." Yazının başlığı da ayrıca manidar idi: *Kürt hareketinde siyasetin sonu.*³

Ortada henüz milli birlik-kardeşlik-demokratikleşme-barış gibi dönemine göre adı değişen herhangi bir süreç açılmamışken yazılan bu satırlar, birkaç yıl içinde yaşanacaklar düşünüldüğünde kehanet gibi gelebilir. Ancak siyaseti tarih bilinci ve diyalektik bir bakış açısıyla yorumlayanlar için çok da şaşırtıcı olmasa gerek. Asıl sorunun Güler'den alıntıladığımız zemin kaybında olduğunu, Kürt siyasetinin politik perspektif açısından AKP'yle –muhtaç demesek bile– ciddi bir bağımlılık ilişkisi geliştirdiğini söylememiz lazım. Tam da bu nedenle en kötü anlarda bile AKP masaya çağrılmak zorunda kalınmaktadır.

Son birkaç yıldır Kürt siyaseti ve AKP arasında yürüyen süreci biraz da olsa takip edenler "çözüm süreci" denilen müzakerelerin ayaklarını hangi tartışmalara bastığını anlayabilirler. Sızdırılan İmralı tutanakları, Öcalan'ın "İslam kardeşliği"nden bahsettiği meşhur Nevroz konuşması mesela bu açıdan yeterince bir fikir veriyor.⁴ O yüzden sosyal medyada çokça gördüğümüz hezeyanları, ucuz demagogileri bir kenara koymakta yarar var. Asıl tartışmamız gereken yere gelelim. Mesela

Nuray Mert gelmiş görünüyor: "Kürtlerin, kraldan çok kralcı Türk/Türkiyeli yoldaşlara veya hayallerini gerçekmiş gibi görmeye imkân veren muhaliflere değil, demokratik tartışmaya ihtiyaçları var."⁵

HENDEK TARTIŞMASI

Özgür Gündem yazarlarından Veysi Sarısözen geçtiğimiz gün kaleme aldığı yazıda Hendek tartışmalarına şu ifadelerle katkısını sundu:

*Hendeğe ister karşı olun, ister olmayın... Hendeklerin kapanması için 'ateşkes ve müzakere' isteyin. Bizimki (Erdoğan), 'hendekle mi müzakere' diye gözünü belirtiyor. Dağla ateşkes ve müzakere gerçekçi ve mantıklı oluyor da, neden hendekle ateşkes ve müzakere gerçekçi ve mantıklı olmuyor? Bizimki herhalde 'dağdakilerle savaşın üzerinden kırk yıl geçtiği' için, dağla yapılanlara alışmış. Hendek bir hayli yeni ya, aklı henüz yatmıyor. Ama bizimkinin aklının yatması için şehir hendek savaşlarının da kırk yıl sürmesi mi gerekiyor?*⁶

Ama mesele zaman meselesi falan değil. Sarısözen asıl noktayı gözden kaçırıyor. Kürt hareketi uzun süredir, bırakılan izlenimin tam aksine siyaset üretemez halde.

Kürt hareketinin "bağımsızlıktan" vazgeçmesinin ve Öcalan'ın heyecan vermeyen "demokratik Cumhuriyet" açılımlarının ardından uzun süreli rölanti halinden

**KÜRT SİYASETİNİN
POLİTİK PERSPEKTİF
AÇISINDAN
AKP'YLE CİDDİ BİR
BAĞIMLILIK İLİŞKİSİ
GELİŞTİRDİĞİNİ
SÖYLEMEMİZ
LAZIM. TAM DA BU
NEDENLE EN KÖTÜ
ANLARDA BİLE AKP
MASAYA ÇAĞRILMAK
ZORUNDA
KALINMAKTADIR.**

çıkması ve politik ivme kazanmasının, AKP'nin Ortadoğu rüyalarına dalmaya başlamasıyla (ABD'nin bugün başarısız olduğunu bildiğimiz bölgesel restorasyon projesi şemsiyesinin altında) doğrudan ilgisi var. (2009'da ABD gözetiminde MİT ve PKK arasında Oslo'da yapılan görüşmeler bu sürecin başlangıcı olarak kabul edilebilir.) Bugün bunun tavsamasının da...

Bölgesel dengelerde kendine yer açma kıvraklığı ile bir stratejiye, politik bir perspektife, ufka sahip olmak farklı şeylerdir. Kürt siyaseti AKP'nin perspektifinden bağımsız bir ufka sahip değil. Çözüm süreci de bu bölgesel perspektif içinde anlamlı yalnızca. Şu an sürecin durması da, tam olarak AKP'nin bölgesel liderlik kumarını kazanamaması, gözde taşeron rolünü kaybetmesiyle ilgili. Dolayısıyla Sarısözen'in bahsettiği gibi PKK'nin ideolojik olarak en iddialı olduğu dönemle bugün arasında bir analogi kurmak mümkün değil. Sanıldığının aksine Kürt siyasetinin masada bir tezi yoktur. Yerel yönetimlerin yetkilerini artırmaktan özerklik tartışmalarına ve sınırların önemsizleşmesine bu başlıkların hepsi zaten dünya sermayesinin yönelimini ifade ediyor.

Bu anlamda Abdullah Öcalan'ın 2004 yılında yazdığı *Bir Halkı Savunmak* adlı kitapta ortaya attığı "Demokratik Konfederalizm" tartışması bir politik ufuk değildir. Emperyalizmin yönelimine paralel olacak şekilde sınırların önemsizleştiği, merkeze gevşek bağlarla bağlanan bir yeniden yapılanmayı öngören dönüşüme denk düşmektedir. Mesela bu türden bir ilişki AKP ve Barzani arasında uzun süredir zaten kurulu halde. Kuzey Irak'ın yasal olarak Bağdat'a bağlı olmasının bir anlamı olmadığı ortada. Son zamanlarda bu ikilinin IŞİD petrolerini dünya pazarına açmak gibi ciddi suç ortaklıklarına giriştiklerini

KÜRT HAREKETİNİN UZUN SÜRELİ RÖLANTİ HALİNDEN ÇIKMASI VE POLİTİK İVME KAZANMASININ, AKP'NİN ORTADOĞU RÜYALARINA DALMAYA BAŞLAMASIYLA DOĞRUDAN İLGİSİ VAR.

de anlıyoruz ki bu, samimiyetin ne kadar ilerlediğini de gösteriyor.

Açılımlar saçılımlarla adım adım demokrasi geleceğine inandırılmış bölge halkının, bir de silahların susmasıyla "nefes aldığı" düşünüldüğünde, bir kırk yıl da hendek savaşlarını desteklemeyeceği ortada. Son seçimlerde Kürt bölgesinde AKP'ye kayan Kürt oylarının hepsinin dini referanslarla hareket ettiğini sanmak saflık olur. Bölgede çarkını döndürmeye başlayan Kürt burjuvazisinin, YDG-H türünden militanlıktan hoşnut olduğunu söylemek için bir neden yok. Kürt siyasetinin ise artık emperyalist tasarımların muhatabı olduğu ve hareketin gittikçe burjuva karakter kazandığı düşünüldüğünde bu saatten sonra yalnızca yoksul tabana yaslanarak yol alması mümkün değil.

Bugün müzakere masasındaki pazarlık unsurlarının asıl temsilcisi –eğer tek bir temsilci aranacaksa– AKP'dir. O nedenle Kürt siyaseti AKP'ye mecburdur ve sürekli masaya çağırılmaktadır. Ortada bir politik tasarım ve ufuk varsa bu önce ABD'nin, sonra AKP'nindir. Masanın dağılması Kürt siyasetinin varlık zemininin de ortadan kalkması, kendini yeniden kurması anlamına geleceğinden bu ihtimal kesinlikle istenmemektedir. Ayrıca hareketin sınıfsal dinamiklerinin de bir başka tasarıma (mesela daha soldan) izin vermeyeceği ortada. Bunu Sarısözen de bildiğinden AKP'yi, üstelik tehdit ederek tekrar masaya

çağırılmaktadır:

Kafatasınızın içindeki enginar değil de beyin ise, durumu görün: Savaş artık dağdan şehire indi. Üstelik 'disiplinli gerilla'nın yerine şehirlerde, gerilladan 'özerkleşmiş' bir gençlik hareketi elde silah 'öz savunma' hareketi yaratmış. Eğer bu şehir savaşları biraz daha sürerse, bilin ki 'özerkleşme' birçok yerde 'bağımsızlaşmaya' evrilecek. Şehir savaşları durdurulamazsa, ne devlet kendi 'derin devletini' kontrol edebilir, ne PKK Kürdistan içindeki 'öfkeli' gençliği dizginleyebilir. Şehir savaşları hızla Fırat'ın batısına yayılır, aynı anda DAIŞ'çiler, Hizbulkontralar, 'durumdan vazife çıkarır', 'derin devlet, JITEM' harekete geçer ve 'öfkeli gençliğin bağımsızlaşan' örgütleri aynı yöntemlerle karşılık verir

'İSTİSNA' OLDU MU?

Kürt siyasetinin AKP'li kurgunun dışına çıkabildiği ya da görece bağımsızlaştığı, siyaset üretebildiği iki dönem var yalnızca. Biri IŞİD'in Kobane kuşatması ve akabindeki gelişen süreç, diğeri de 7 Haziran seçimlerinin öncesi. Bu iki uğrak arasında bir süreklilikten de söz etmek gerekiyor.

Bu süreç bir istisna gibi dursa da, üst belirleyenin burada da değişmediği görülüyor. AKP ve Kürt hareketi arasında böyle bir açının oluşabilmesinin arkasında emperyalizmin bölge ve Türkiye'de AKP'ye biçtiği rolü gözden geçirmesi yatıyordu.

Kobane sürecinde IŞİD barbarlığı karşısında meşruyetini dünya çapında artıran Kürt hareketinin biriktirdiği enerji, Türkiye içinde siyasetin yeniden tasnif edilmesi sürecinde AKP karşısında bir koz olarak kullanılabilirdi. AKP ile "İslam kardeşliği" projeksiyonu hızlıca geriye düşerken, Haziran Direnişi'nde dahi mesafeli durmanın başarıldığı Türkiye ilericaliği, laik toplum-sallıkla ilişki kurulmaya çalışıldı, hatta onun sözcüsü olmak denendi, CHP ile daha dostane bir ilişki tutturulmaya çabalandı. Bu tür bir ilişkilenenin uzun yıllardır Meclis'te olan Kürt siyasetinin ciddi olarak bir kere bile aklına gelmediğini biliyoruz. Zaten 1 Kasım ardından aynı hızla geri çekildi bu yönelim. Şimdi HDP içinde de bir tartışmanın başladığını, Erdoğan'ı doğrudan hedef almanın yanlış olduğunu söyleyenlerin çıktığını biliyoruz.

Demirtaş'ın geçtiğimiz hafta yaptığı "Parti içinde Erdoğan sevdalısı bir damar her zaman vardı" sözleriyle birlikte tartışmanın daha da hareketleneceğini söyleyebiliriz.

Sonuç olarak geçici bir dönemi tarif eden bu dümen kırma, Kürt siyasetinin emperyalizmin bölgesel tasarımlarına ne kadar bağımlı hale geldiğinin sadece teyidi olmuş oldu. Tıpkı AKP gibi, tıpkı Türkiye siyasetinin bir bütün olarak olduğu gibi.

■ Volkan Algan

¹ <http://haber.sol.org.tr/turkiye/17-ilcede-4-ayda-52-kez-sokaga-cikma-yasagi-ilan-edildi-139319>

² <http://interaktif.sol.org.tr/kanli-bir-ay/>

³ Kürt Hareketinde Siyasetin Sonu, Gelenek, Sayı 76, Ocak 2013

⁴ <http://haber.sol.org.tr/devlet-ve-siyaset/iste-ocalan-ve-bdp-heyetinin-gorusme-tutanaklari-haberi-68965>

⁵ http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/447701/Kurtler__Kurtlere_borcumuz.html

⁶ <http://www.ozgur-gundem.com/yazi/134556/hendegi-yanlis-bulanla-dogru-bulanin-ortakligi>

'Greve onurumuz için çıktık'

"BİZ BU GREVE PARA İÇİN DEĞİL, ONURUMUZ İÇİN ÇIKTIK. ELLİ KURUŞ TEKLİF İŞÇİYLE ALAY ETMEKTİ, BİZ BUNA DİRENDİK. SONUÇTA DA TEKLİFLERİNİ DÖRDE KATLADIK. ORADAKİ MADDELERE İKİ YENİ MADDE EKLETTİK: YIPRANMA PAYI VE GÖREV TAZMİNATI ALTINDA İŞÇİ ARKADAŞLARIMIZA ÖDEME YAPILACAK. BU UFAK OLABİLİR AMA ASIL SEMBOL OLARAK ÇOK ÖNEMLİ."

On bir günlük grevleri zaferle sonuçlanan ODTÜ işçilerinin işyeri temsilcisi Osman Yazıcıtaş 27 yıllık kamu işçisi.

ODTÜ'de Tez-Koop İş sendikasında örgütlü 277 işçinin işyeri temsilcisi olan Yazıcıtaş'la grevi ve şimdi ne yapacaklarını konuştuk. Yazıcıtaş grevle birlikte patron sendikası Kamu-İş'e geri adım atıldığını bu açıdan grevin başarılı olduğunu söylüyor.

ODTÜ işçilerinin neredeyse iki haftadır sürdürdüğü grev başarıyla sonuçlandı. Bize bu süreci anlatabilir misiniz?

2015 Nisan ayında Kamu İşletmeleri İşveren Sendikası (Kamu-İş) ile toplu sözleşme görüşmeleri başlamıştı. Kamu-İş ODTÜ'nün bağlı olduğu işveren sendikası. Yaklaşık yedi buçuk sekiz ay süren müzakerelere sürecinde belli bir noktaya gelemedik. Bu süreçte Kamu-İş sürekli ek zam yapacaklarını söyleyerek bizi oyaladı. Ama sonunda bize resmi teklifle geldiklerinde dillendirdikleri rakam, yalnızca günde 50 kuruştur. Yani ayda 15 lira! Bizse ayda 120-150 lira zam istiyorduk. Biz bu durumun sıkıntılı olacağını önceden öngörerek hazırlığımızı yapmıştık. Teklif dillendirilince çok acil işyeri komitelerini topladık, değerlendirmemizi yaptık ve görüş ortaklığı içinde greve gitmeye karar verdik. İki yüz yetmiş yedi işçiden ikisi hariç, 275 işçi greve katılma kararı aldı.

Grev nasıl gelişti?

Grev gerçekten çok güzeldi. Toplam 11 gün sürdü, 275 işçi direndik. Belki ODTÜ tarihinde 30 senedir olmayan bir işti. Benim de işçilik hayatımda bir ilkti. Grevi başka yerlerde gördüm, TEKEL'e TOGO'ya Asel-

san'a gittik destek olduk, ama ODTÜ'de, işyerimde yaşamamıştım. ODTÜ işçisinin de hiç deneyimi yoktu. Bu grev bize birlik olduğumuzda ne kadar güçlü olabildiğimizi gösterdi. Kamu-İş bugüne kadar aşılmamış bir beton duvardı. Hiç taviz vermiyorlardı. Biz ilk defa ODTÜ işçisi olarak bu duvarı ufak bir matkapla da olsa delmiş olduk. Işık göründü. O yüzden işçinin morali çok yüksek. Grev çadırını da az önce halaylarla söktük.

Grev nasıl bir kazanım elde etti?

Aslında biz bu greve para için değil, onurumuz için çıktık. Elli kuruş teklif işçiyile alay etme, biz buna direndik. Sonuçta da tekliflerini dörde katladık. Oradaki maddelere iki yeni madde eklettik: Yıpranma payı ve görev tazminatı altında işçi arkadaşlarımıza ödeme yapılacak. Bu ufak olabilir ama asıl sembol olarak çok önemliydi. Çünkü bundan sonra başka üniversitelerin, başka kamu kurumlarının işçileri de bizi emsal gösterebilecek. Kamu-İş bize hep şöyle direndi: Bizim bir çerçevemiz var bunun dışına çıkamayız, sonra başkaları da ister. İşte grevimizin en güzel tarafı bu duvarı delmek oldu.

Üniversitenin diğer emekçilerinin ve çalışanların desteği nasıldı?

Bu da çok güzel oldu. Rektörlük'ün önüne grev çadırı kuruldu. Her gün memur ve taşeron arkadaşlar, sonra öğrenciler desteğe geldiler, halaylar çekildi. Eğitim-Sen ve taşeronda çalışan işçiler hep yanımızday-

dı, ayrıca grevimizi güçlendirmek için bu süreçte bazı işleri yavaşlattılar, durdurdular. ODTÜ'de başta yemekhane olmak üzere bir dizi hizmet durdu. Öte yandan öğrencilerimizin mağdur olmaması için sendikanın getirdiği öğle yemeğini dağıttık. Öğrenci aileleri de desteğe geldi, çok duygulu anlar yaşadık.

Tez-Koop İş'in desteği nasıldı?

Sanırım sendikanın da 20 yıldır ilk grevi. Sendika merkezi başından itibaren çok destek oldu, maddi olarak büyük katkı koydular. Sonuna kadar dayanın, dediler. Ayrıca kamu kurumlarında çalışan diğer sendikalı arkadaşlar da, işte bakanlıklardan, TÜBİTAK'tan, destek ziyaretlerine geldiler.

Ya ODTÜ işvereni, yani rektörlük?

Rektörlük'ün tavrı amiyane tabirle, ne şiş yansın ne kebab tavrıydı. Bizi desteklediklerini açıkladılar, ama yeterince bastır-dıklarını düşünmüyorum. Aslında Kamu-İş oraya giden üniversite temsilcilerine de kötü davranıyor. Zaten Ankara Üniversitesi yönetimi de vaktiyle buna benzer bir tavır üzerine Kamu-İş'ten istifa etmişti. ODTÜ Rektörlüğü de istifa edebilir; ben işçimle sorunumu kendi aramızda çözerim diyebilir. Ama hep suçlayacak başka bir taraf olsun istiyorlar. Dediğim gibi Kamu-İş'e üye olmayan çok sayıda üniversite var: Ankara, Hacettepe, İstanbul. ODTÜ de ayrılabilir.

Kamu-İş nasıl bir işveren sendikası?

Doğrusu onlarla görüşmek tam bir

"DAHA GÖRÜŞMENİN BAŞINDA, KONUYA GİRMEYEN ALAY ETMEYE, AŞAĞILAMAYA BAŞLIYORLAR. TAM İŞÇİ DÜŞMANLARI. SINIRLERİMİZİ BOZMAK İÇİN MAHSUS YAPIYORLAR. KORKUNÇ BİR DENEYİMDİ, AMA İŞÇİLERİN VE SENDİKANIN DESTEĞİ SAYESİNDE DAYANDIK."

işkence. Zaten onun için yapıyorlar. Bunlar Maliye ve Çalışma Bakanlığı'ndan uzmanlar. Daha görüşmenin başında, konuya girmeden alay etmeye, aşağılamaya başlıyorlar. Tam işçi düşmanları. Sinirlerimizi bozmak için mahsus yapıyorlar. Korkunç bir deneyimdi, ama işçilerin ve sendikanın desteği sayesinde dayandık.

ODTÜ'de bundan sonra işçilerin gündemi ne?

Mücadele bundan sonra da devam ediyor. Özellikle taşeron işçilerin durumu kritik. ODTÜ'de bizim dışımızda 900 kadar taşeron işçi çalışıyor. Onların da önünde sözleşme süreci var. Ne yazık ki aynı çatı altında örgütlenemiyoruz, aynı sözleşmeyi imzalamıyoruz. Bunun da sebebi hep 90'lardan beri yaşanan özelleştirmeler. O zaman "ülkeyi peşkeş çekiyorlar" demiştik. Şimdi taşeron işçiler korkunç koşullarda çalışıyor. Türkiye'nin milli hasılasından işçi ne kadar pay alıyor? İşte sorun burada. En fena durumda olan da taşeronda çalışan işçiler. Hükümet geçen yıl yasa çıkardı, ama bu da aslında taşerona fayda etmedi. Daha önce taşeron işçisi muvazaa davalarını kazanıyordu, işçiye fayda sağlıyormuş gibi görünen yasayla onun önünü kestiler.

Son olarak eklemek istedikleriniz?

ODTÜ işçisi bu mücadeleyi onuru için başlattı. Bu duvarı 11 günlük grevimizle ufak da olsa deldik. Bu yıllardan sonra bir ilk adımdı, bundan sonra da mücadele devam edecek.

Patronlar için kollar sıvandı

64. HÜKÜMET PROGRAMINDA EMEĞE SALDIRI BAŞLIKLARI ÖN SIRADA YER ALIYOR. BU BAŞLIKLARIN HER BİRİ SEÇİM SONRASI SERMAYEYLE AKP'NİN GÜVEN TAZELEYECEĞİ GÜNDEMLER OLACAK.

Seçim öncesi CHP ve HDP'nin asgari ücret konusundaki vaatlerinin altında kalmayan AKP, asgari ücreti 1300 liraya çıkaracağını dile getirmişti. Nitekim asgari ücret 1300 liraya çıkıyor ancak kaşıkla verilen kepçeyle geri alınıyor. Önce bu rakamın altı aylık değil bir yıllık olacağı ortaya çıktı, ardından artışın neredeyse tamamının SGK prim ödemelerinde yapılacak yeni teşviklerle karşılanacağı anlaşıldı.

Patronlar bu konuda 16 milyar liralık ek maliyetle yüz yüze kalacaklarını söyleyedursunlar, 2008 yılından buyana sigorta prim indirimi ile devletten aldıkları miktar 42 milyar lirayı buldu. Daha fazlası için avuçlarını ovuşturmaya başladılar bile.

AKP'nin patronlara en büyük kıyağı esneklik uygulamalarının yaygınlaştırılması olacak. Hükümet programında bu kıyak şöyle ifade ediliyor: "İşgücü piyasalarına esneklik sağlayan çalışma biçimlerini iş ve sosyal güvenlik mevzuatına

ekleyeceğiz. Söz konusu mevzuat düzenlemelerinde AB Müktesebatı ve uygulamalarını dikkate alacağız."

Burada öncelik kiralık işçilikte. Özel istihdam bürolarına geçici iş ilişkisi kurabilme yetkisi verilmesiyle yapılacak bu düzenleme, taşeron ve geçici işçilikle birlikte atipik istihdamı olabildiğince yaygınlaştıracak. Özel istihdam bürolarının işçi kiralama yetkisi AB'de uzunca bir süredir uygulanan bir yöntem olduğunu daha hatırlatalım.

KIDEM TAZMİNATI HEP GÜNDEMDE

Patronların üzerinde her dönem ısrarla durdukları konu kıdem tazminatı. TİSK, kıdem tazminatını patronların ayağına vurulmuş pranga olarak niteliyor. Bu "beladan" nicedir kurtulmak istiyorlar. Öte yandan kıdem tazminatı işçilerin en eski kazanılmış hakkı. Patron örgütleri, kıdem tazminatının tasfiyesini asgari ücret tartışmalarının ardından bir kez daha gündeme getirdi. AKP de gündemi

hükümet programında es geçmedi. Programda kıdem tazminatı "Sosyal taraflarla diyalog içinde düzenleme yapacağız" ifadesiyle yer buluyor. Daha önce tüm tarafların onayı olmayan hiçbir düzenleme yapılmayacağını ifade eden AKP, bu kez "kimseyi takmayacağım" demeye getiriyor.

Yukarıdaki başlıkların da içinde yer aldığı bu belge AKP'nin bu yıl hazırladığı iki seçim beyannamesinde de yer aldı. Belge, kıdem tazminatının tasfiyesi, bölgesel asgari ücret, işçi kiralama, belirli süreli hizmet akdiyle işçi çalıştırmadaki sınırlandırmaların gevşetilmesi gibi konuları içeriyor.

AKP, seçimlerden önce taahhüt ettiği, asgari ücretin yükseltilmesi ve emeklilere 100 lira ek artış yapılması dışında emekçiler için herhangi bir iyileştirme öngörmüyor. Patronların talepleri için ise kollar sıvanmış durumda.

Hesaba katmadıkları tek şey bu saldırı başlıklarına işçi sınıfının tepki vermesi.

KEMAL OKUYAN

Birlik olmaz, olmasın da...

Yunanistan Komünist Partisi'nin düzenlediği Suriye konulu etkinliğe katılmak için Atina'dayım. Etkinlik öncesinde PAME tarafından gerçekleştirilen protesto gösterisindeyiz. YKP'nin inisiyatifleriyle kurulan ve ülkenin en etkili işçi örgütü haline gelen PAME, parlamentoda o sırada oylanmakta olan ekonomik pakete karşı eylem yapıyor. Aslında PAME'nin eylemsiz, grevsiz geçirdiği gün yok gibi. Bunların bazılarında gerçekten büyük katılım oluyor.

Bu defaki gösteri çok kalabalık değil. Kalabalık değil çünkü yeterli hazırlık için zaman bulamamışlar. "Solcu" Syriza hükümeti ve onun "devrimci" lideri Çıpras halk düşmanı ekonomik tedbir paketlerini Meclis'e aniden getiriyor, bu paketlere ilişkin halkın bilgilendirilmesini ve tepki koymasını engellemeye çalışıyor. Böylece paketler ardı ardına ama yalnızca birkaç oy farkıyla parlamentodan geçiriliyor.

YKP yöneticilerine "Syrizacı sol nerede" diye soruyorum, acı acı gülümseyerek yanıtlıyorlar: "Buhar oldular!"

Çıpras'ı iktidar koltuğuna oturtan seçimler ve referandum aldatmacası sırasında epey gürültü çıkartıp Yunan halkının kurtuluşunu kutlayan "sol" gerçekten ortada yok. Tartışıyorlarmış hararetle, öyle diyorlar!

Syriza'ya yüklenen asıl görev tam da buydu: Emekçi halkı aldatmak ve silahsızlandırmak. Becerdiler, yüz binlerce iyi niyetli insanın hayallerini, umudunu, mücadele azmini körelttiler.

Tıpkı Türkiye'deki gibi...

NEDEN KİMSE TEPKİ VERMİYOR?

Bir 2013 Türkiye'sine, bir de şimdiki Türkiye'ye bakın. Fark araya giren üç adet seçim, bu seçimlerde halkı aldatmak, uyuşturmak için ortaya atılan sahte umutlardır. Herkes kendince şikâyet ediyor, "nerede bu insanlar, neden kimse tepki vermiyor".

E, çok oynadınız halkın psikolojisiyle... Haziran Direnişi'nde "ben varım" diyen geniş bir kesimin sandıktan tavşan çıkacağına ikna edilmesine yardımcı oldunuz. AKP'yle dost mu düşman mı belli olmayan, onu nereye koyacağını bilemeyen iki sosyal demokrat partinin tutarsızlığını "çözüm" ve "kurtuluş" diye insanların önüne koydunuz.

Şimdi, "neden kimse bir şey yapmıyor"!

CHP'liler bunu soruyor, HDP'liler bunu soruyor, sendikacılar bunu soruyor, Alevi örgütleri bunu soruyor, düzen dışı sol

bunu soruyor...

Ne yapmaları isteniyor?

CHP'liler halkın "Erdoğan kötü, Gül iyiydi" pankartlarıyla sokağa dökülmesini mi bekliyor? HDP'liler Bursa'da, İzmir'de, Samsun'da insanların hendek kazıp nöbet tutacağını mı umuyor? Devrimci örgütler ha bugün ha yarın, çağrıcısı oldukları küçük eylemlere aniden yüz binlerin sökün edeceğine mi inanıyor?

Halk her gün sokağa çıkmaz, çıkarsa sokağa çıkmanın anlamı kalmaz.

İşe önce bu hareketsizliğin, tepkisizliğin nedenlerini saptayarak başlamak zorundayız. Türkiye'de siyasi iktidara tepkili geniş bir kesim aldatıldığını düşünüyor. Aldatanlar düşünmüyor ama insanlar düşünüyor. Siyasete ilgi azalmamış ama siyasete inanç kalmamış.

Bir tepki yine hızla birikiyor ama kendini daha fazla sakınarak, daha ürkek, çekingen ve kuşku.

Ama...

Savaş isteyen bir hükümet var. Suriye'yle, Rusya'yla, Yunanistan'la, Irak'la hır çıksın diye her gün yeni bir girişimde bulunuyor.

İşçiye, öğrenciye, aydına, sanata, bilime, gazeteciye, gence, kadına savaş ilan etmiş bir hükümet bu.

Çözüm çözüm dedikten sonra Kürt insanıyla bir kez daha savaşmaya karar veren de aynı hükümet.

Her cepheden saldırıyor. Tepkilerin azlığının korkuyla pek az ilgisi var. Sorun şu ki, her cepheden saldırı kafaları karıştırıyor, insanların tepkileri dağılıyor, aklar-karalar iç içe geçiyor.

Sığ bakış açısı, "herkes birleşsin" demekte.

Herkes birleşmez. İmkânı yok birleşmez. Türkiye'de AKP karşıtlarının yana gelmesi mümkün değil ve yanlış.

Örneğin laik duyarlılıkla Kürt dayanışmasının ortak bir zemin bulmasını beklemek anlamsız. Her şey bir yana, samimiyet testinden çakıldı.

Türkiye'de tepkileri belki daraltacak ama ona kuvvet ve tutkal sağlayacak bir eksenin oluşması gerekiyor. Ergenekonculuk, darbecilik, bölücülük, cemaatçilik derken boynunda akla hayale gelebilecek her tür yaftayla dolanan kişiliksiz bir "muhale-

“ TÜRKİYE'DE
TEPKİLERİ BELKİ
DARALTACAK
AMA ONA KUVVET
VE TUTKAL
SAĞLAYACAK BİR
EKSENİN OLUŞMASI
GEREKİYOR.
ERGENEKONCULUK,
DARBECİLİK,
BÖLÜCÜLÜK,
CEMAATÇİLİK
DERKEN
BOYNUNDA
AKLA HAYALE
GELEBİLECEK HER
TÜR YAFTAYLA
DOLANAN
KİŞİLİKSİZ BİR
"MUHALEFET"
GÖRÜNTÜSÜ
ERDOĞAN'IN
KURDUĞU VE
GÖZ GÖRE GÖRE
DÜŞÜLEN BİR
TUZAĞIN ESERİYDİ.
BU GÖRÜNTÜDEN
KURTULMALI. ”

SINIF
MÜCADELESİNE,
EMEK-SERMAYE
ÇELİŞKİSİNE VE
SOSYALİZM HEDEFİNE
VURGU DARALTIR MI?
DARALSIN;
DAĞILMADAN İYİDİR.
VE BAŞKA ÇARESİ
YOKTUR.

Aziz Nesin'le başlamak...

İlk siyasal eğitimimi Aziz Nesin'in kitaplarından aldım ben. Çocuk yaştaydım, usta ne yazdıysa edindim, bir solukta okudum. Gülmek için elbette ama daha çok memleketi anlamak için.

Dedim ya çocuk yaştaydım, bir gün otobüste adamın teki "senin için fazla ağır değil mi" diye sormuştu elimdeki Aziz Nesin'e bakarak. "Ne okumalıyım" diye sorduğumda "mesela Yaşar Kemal" demişti..

Sonra Yaşar Kemal'i de çok okudum ama o adamın neden iki ustayı ağırlık testine soktuğunu uzun süre anlayamadım. Ve neden Yaşar Kemal'i daha "kolay" bulduğunu..

Şimdi Aziz Nesin kısmını anladığımı sanıyorum. Nesin kısa yazıyor, çoklukla mizah yapıyordu ama dolayimsız bir biçimde siyasal tavrı alıyordu. Yaşar Kemal'le karşılaştırmayı bir kenara bırakalım, gereksiz, o adama sormak gerekti ne demek istediğini yıllar önce!

Ama Aziz Nesin'in gerçekten "partizan" bir yazar olduğunu bugün çok iyi anlıyorum, öykülerine yeniden göz attığımda..

Türkiye'de bir devrimci aydının açması gereken tüm cepheleri açmıştı Aziz Nesin. Patron düşmanlığı başta olmak üzere. Evet, Aziz Nesin'in öykülerinde bayağı gelişkin bir sınıf kını var; "ağır" yani..

Yobazlığa, dinselleşmeye karşı da düşman. O yüzden saldırdılar, yakmaya çalıştılar. Hiç taviz vermedi. Emekten yanaydı ve de aydınlanmadan.

Yurtseverdi aynı zamanda. Emperyalizmden nefret ediyordu.

"Bu asık suratlı adam nasıl mizah yapıyor" sorusunun da yanıtı burada: Aziz Nesin zenginlerden, emperyalizm ve onun işbirlikçilerinden ve yobazlardan tiksiniyordu. Surat asmasının ne yapsın?

Değeri şimdi daha iyi anlaşılıyor. Sermayeye, emperyalizme ve dinselleşmeye karşı durmadan bırakın devrimci olmayı, "aydın" dahi olunamıyor.

Ne mutlu ki "ağır" yazarlarımız varmış. Erken yaşta memleket gerçeklerini, dünyanın çelişkili hallerini Aziz Nesin'den, mücadelenin güzelliğini Nâzım'dan, emekçi halkı Orhan Kemal'den, insanı Sait Faik'ten öğrenebilmek büyük şans.

Alın size eğitim listesi.. Benim zamanımda "yeni başlayanlar için" Marksist okuma programlarının ilk üç sırasını tartışmasız Politzer, Huberman ve Engels kaplıyordu. Hiç sakıncası yok. Ama benim "diğer" listemi de yabana atmayın. "Ağır" sonuçları vardır!

Çizim: Ömer Koçağ

fet" görüntüsü Erdoğan'ın kurduğu ve göz göre göre düşülen bir tuzağın eseri idi.

Bu görüntüden kurtulmalı.

Sınıf mücadelesine, emek-sermaye çelişkisine ve sosyalizm hedefine vurgu daraltır mı?

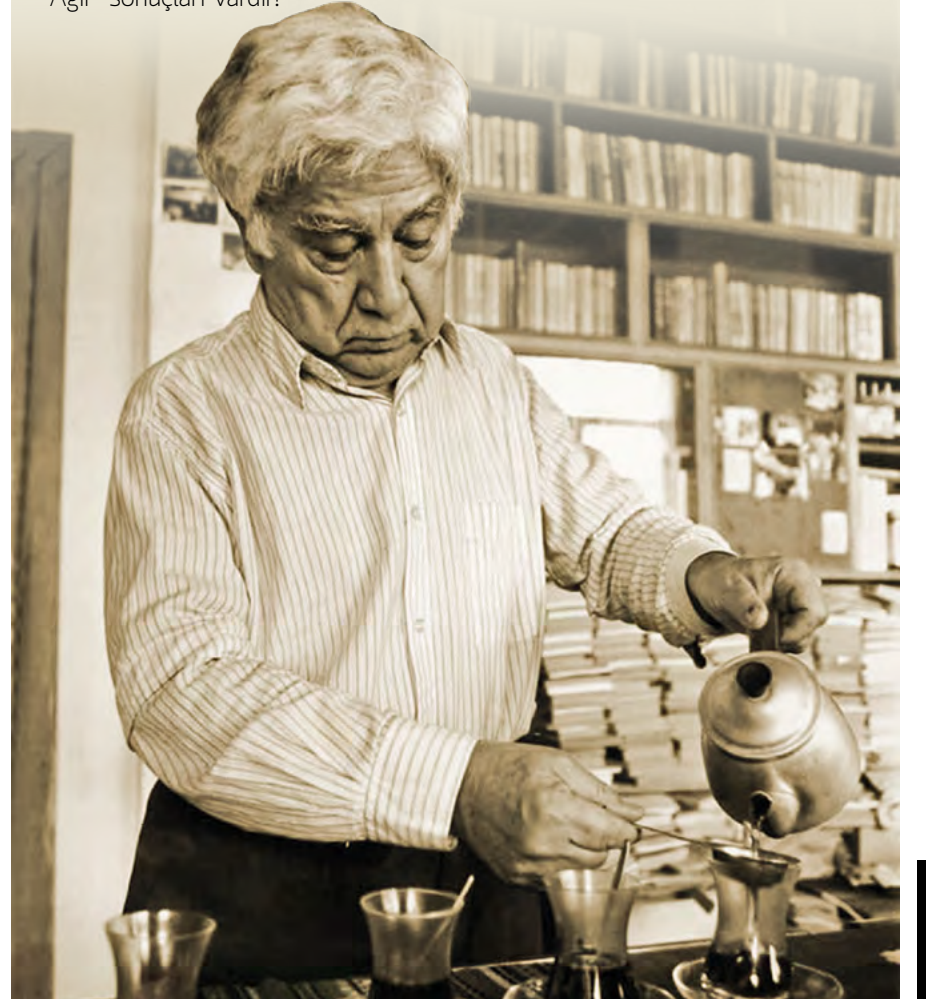
Daralsın; dağılmadan iyidir.

Ve başka çaresi yoktur.

Her tür dengeyi değiştirebilecek bir ölçekle sokağa inen bir toplumu sandığa tıkıştırarak küçültülenlerin yarattığı dağınıklık birlik çağrılarıyla toparlamak yerine, daralmayı göze alıp hamle yapmak kesinlikle daha akılcıdır.

Akılcı ve devrimci...

Hazır Çıprasgillerin estirdiği rüzgâr dinmişken...

Avrupa'nın 'yeni' iklimi

AŞIRI SAĞIN, SADECE AB'DEKİ BERLİN DAMGALI TASARRUF POLİTİKALARIYLA ÇÖKEN ORTA VE DOĞU AVRUPA ÜLKELERİNDE DEĞİL, BU İŞLERDEN EN KÂRLI ÇIKAN BİZZAT ALMANYA'DA BİLE BÜYÜK MESAFE KAT ETMESİ, GÖRECE YENİ BİR "SİYASAL İKLİMLE" KARŞI KARŞIYA OLUNDUĞUNU GÖSTERİYOR.

Avrupa'nın göbeğindeki bir seçimden daha "beklenen şarkı" çıkınca, emperyalizmin tedirginliği arttı. Avrupa emperyalizminin mümtaz ve çürük ikinci kemani Fransa'da, faşist ideolojilerle yakın akraba ve içe kapanmacı, "korumacı" bir siyasi hareket en büyük parti olarak sandıktan çıktı. Demokratlar, "Le Pen'den daha az sağcı" Sarkozy'nin kârlı çıkmasına sevindiler. Tabii "sosyalist" François Hollande'ın bu yeni iklimin babası olduğunu görmezden gelerek. Sonuçta, Ulusal Cephe (Front National - FN) ve Marine Le Pen seçimin ikinci turunda 7 milyona yakın oyla, Fransa sağının, ki içinde kendisini komünist olarak tanımlayabilen her biri diğerinden daha demokrat bir dolu çizgi de var, ülkenin bundan böyle kaderine el koyabileceğini beyinlere kazandı. Böylece geçen yılın Avrupa Parlamentosu seçimlerinden sonra artık saklanamayacak kadar net bir kimlik ve destek kazandığı ortaya çıkan, neoliberalizmin bu açık sağcı, faşizan ve hatta yer yer faşist, ama hep İsrail yanlısı, dolayısıyla antisemitizmi bir biçimde törpülenmiş yeni yan ürünü, "Muasır Avrupa'nın tek tarz-ı

siyasetinin demokrasi tarafından belirlendiğini de göstermiş oldu. Avrupa demokrasisinin halkları kırmaktan çekinmeyen neoliberal sermaye barbarlığına hizmette kararlı olduğu ortaya çıktı.

Kayıtlara ve ana akım medyaya "sağ popülizm" adıyla maskelenerek giren bu "yoksullara dayalı ama öteki yoksullardan nefret hareketini" veya "refah şovenizmini" durdurmak mümkün değil gibi. Bu yükselişte, sadece sermayenin pervasızlığı değil, en az onun kadar tüm temel değerlerini satışa çıkarmış "Avrupa komünizminin" de önemli bir payı olduğu söylenebilir. Le Pen'lerin yükselişi, hem eski AB siyasetine hem de komünizme bir ağıt.

NEOLİBERAL 'PROTESTO'

2008'den beri durdurulamayan Avro Bölgesi'ndeki krizin en önemli sonucu, Berlin-Paris hattında olsun bölge dışında olsun neofaşist eğilimlerin ve çözüm arayışlarının "sağ popülizm" etiketiyle iktidar adaylığı oldu. Aşırı sağın, sadece AB'deki Berlin damgalı tasarruf politikalarıyla çöken Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde değil, bu işlerden en kârlı çıkan bizzat Almanya'da bile büyük mesafe kat etmesi, görece yeni bir "siyasal iklimle" karşı karşıya olunduğunu savu-

nanların elini güçlendiriyor. Geleneksel siyasetin koordinatlar sisteminde göz göre göre yaşanan eksen kayması, alışılmış sağ-sol şemasının yıkılması, sistemin sağıyla solu arasında bir fark kalmamasının sonucu. "Sağ popülizm", farkları silinmiş Angela Merkel-Sigmar Gabriel, Sarkozy-Hollande tipolojilerinin gölgesindeki alana doğuyor. Bu temel renklere yeşil, sivil toplumcu sol, liberal sol vs. eklenebilir. Sosyalizmin bire kadar kırılması bu kolay sonucu veriyor.

Gelinen noktanın bir tarihi var. Küreselleşmenin, daha doğrusu güncel cilveleriyle sınırlar aşan finans kapitalizminin, 1970'lerin sonundan itibaren Batı Avrupa parti sistemini bir krizle karşı karşıya bıraktığı biliniyordu. Bir temsil krizinin ilk örnekleri, protesto hareketlerinden ve soldan gelince, bunun hep böyle devam edeceği sanıldı. Ancak reel sosyalizm 1989 sonu itibarıyla nihai biçimde yıkılınca, küreselleşmenin gemi aızıya aldığı görüldü. Avrupa'da bir dünya gücü olarak Almanya'yı sahneye çıkaran bu ortamın, faşist veya benzeri geri ideolojilerle yakın akraba sağ popülist akımları kışkırttığı artık genel kabul görüyor. Neoliberal barbarlığın insanı tek başına bırakması, bireyi toplumdan ve ait olduğu sınıfsal çevreden koparması, yarınlaştırması, yoksullaştırması, yedek ideoloji arayışlarını güçlendirdi. Kapitalizmin sorgulanmadığı, ama birbiriyle çatışan akımlar ve arayışlar nedeniyle eski ve bilindik kapitalizmin siyasi çerperini zorlayan ara renkler, "yeni griler" ortaya çıktı. "Karanlığın birçok tonu" da diyebiliriz. Özellikle orta katmanları pençesine alan yıkım korkusu ve yığınların içinde debelendiği büyük gerilim, sağın klişelerini daha radikal bir tencerede pişirerek sokağa ve seçim sandıklarına servis eden "sağ popülizmi" iktidara aday bir harekete dönüştürdü. Burada, sol liberal düzensizliklerin de slogan hizmeti verdiği görüldü.

Sorun başka bir yerde: Emperyalist sistemin yaşadığı kaotik süreç, sadece çevreyle sınırlı kalmadı. Sınır düşmanı küreselleşme, burada kendini vurdu ve kaos emperyalist merkezleri de avucuna almaya başladı. Aşırı sağın, yer yer tıpkı klasik faşizmde olduğu gibi, ulusal egemenlik, eşitlik, adalet, yoksullardan yana çıkmak gibi solun bazı argümanlarını da kullanmaktan çekinmemesi, seçimlerde "prekarya" denilen alt ve orta-alt gelir katmanlarından insanların tepki oylarını toplamasını sağlıyor. Klasik sağ-sol şeması gerçekten kitlelerin gözünde büyük ölçüde tahrir olmuş durumdadır.

AB, aşırı sağın kuluçkası

Sosyalizmin yıkıldığı 1989'dan sonraki süreçte faşist veya Nazist ideolojiyle temas korkusunu tümüyle soyunan Avrupa sağ, İtalya'da Berlusconi'nin 1994'te neofaşist Movimento Sociale Italiano (MSI) ile işbirliğine gitmesiyle yeni bir alana giriş yaptı. MSI'nin önderi Gianfranco Fini, koalisyonundan bir süre önce Benito Mussolini'yi "yüzyılın en büyük devlet adamı" olarak tanımlamıştı. Eski temas korkusu bu işbirliğiyle birlikte tarihe karışmış oldu. Avusturya'da Hristiyan demokrat ÖVP'nin Başkanı Wolfgang Schüssel 2000 başında ulusal düzeyde aşırı sağcı FPÖ ile ortaklık kurdu. Danimarka'da 2001-2011 arasındaki azınlık hükümetleri aşırı sağcı ve açık Müslüman düşmanı Dansk Folkeparti'nin desteğini almıştı. Bu parti 2015 ortasındaki genel seçimlerden yüzde 21'lik bir oranla diğer sağın önünde çıkmayı başardı. Hollanda'da 2010-2012 arasındaki hükümet de aşırı sağcı, İslam'a düşmanlığını ve İsrail'e dostluğunu gizlemeyen Geert Wilders'in Partij voor de Vrijheid'inin "tahammülü" ile ayakta durmuştu.

Norveç'teki Fremskrittspartiet (İlerleme Partisi) Danimarka'daki Dansk Folkeparti ile Hollanda'daki Geert Wilders'in partisini andıran bir hükümet ortağı kimliğiyle Norveçli muhafazakârların koalisyonunda görev yapıyor. Finlandiya'da sağ popülist ve hatta yer yer ırkçı parti "Finliler" mayıs ayından beri hükümette. Baltık ülkelerindeki sağ hareketlerin ise açıkça Nazi hayranı ("SS dostları") oldukları biliniyor. Doğu Avrupa'daki büyük sağ yükselişin iktidara uzanan son örneği Polonya oldu. Bu faşizan rüzgânın tersine döneceği yolunda bir işaret henüz yok. AB ve avro krizinin biteceğini gösteren bir sinyal hiç yok.

Küreselleşme, neoliberal histerisi eşliğinde, epeydir etkin. Alışılmış siyasal koordinat sisteminde açık bir eksen kayması yaşanıyor. Ekonomilerin sınırlarını ihlal ve ilga eden küresel sermaye, sadece bu alanda değil, ulusal devletlerin siyasal sistemlerinin sınırlarını da geçersizleştiriyor. Ortaya, bu nedenle, AB'yi her alanda çalkalayan bir sosyo-kültürel uçurum çıkmış oluyor.

Emekçi kesimlerin ve orta gelir katmanlarının ağır darbeler aldığı neoliberal fırtına, kaybeden milyonları, liberal ve kozmopolit elitlerin değerleriyle karşı karşıya bırakıyor. Kaybedenler, özellikle emekçi sınıflar, geçmişteki görece iyi zamanlarının ürünü ulusal, dinsel, ahlaki, kültürel değerlerini öne çıkarınca, yöneten elitler ile karşı karşıya geldiğini görüyor.

SAĞ POPÜLİZM

Yeni sağın ele avuca gelmez halleri bir gerçeğin altını çiziyor: Avrupa demokrasısından nemalanmadığını, kendisinin bu sistemde temsil edilmediğini, çıkarlarının hiç korunmadığını düşünen yığınların, artık AB'nin merkez ülkelerinde de krizi kendince tetiklediğini görüyoruz. 2008'den bu yana derinleşen ve önü alınamayan Avro Bölgesi'ndeki krizin, faşizan değerleri öne çıkaran sağ popülizmi tetiklediğini kesin. Büyük sermayenin rahatsız olduğu

söylenbilir, ama sosyalist bir alternatifle karşılaşılsaydı, tedirginliği çok daha derin olurdu. Yerleşik sistemin içinde, ana akım siyaseti de törpüleyerek, muhtemelen bir sol tehlikenin önüne geçebilecekleri anlaşılıyor.

AB içinde, sadece kenarda değil, merkezde de siyasal iktidara talip olan ve solun bazı değerlerini ve sloganlarını olduğu gibi üstlenmekte bir beis görmeyen yeni sağ kitlesellik, sadece emperyalist-kapitalist sistemin çaresizliğini değil, Avrupa işçi sınıfı ve komünist hareketinin bitmişliğini de ortaya koyan bir çıkış olarak değerlendirilebilir.

Fakat tersinden bakınca, Fransa, Macaristan, Polonya, Kuzey Avrupa ülkeleri ve AB çevresindeki yoksulların, sağcı ve popülist söylemin etkisinde aslında yepyeni bir sosyalist devrimci çıkışa da çağrıda bulunduğu düşünülebilir. Sağ popülizmin kapitalizmin meşru çocuğu olarak sistemle uyuma hazırlığı, mülkiyet rejimini dokunulmaz kılması, yani devrimci bir solun belini daha rahat kırılabilmesi, büyük sermaye açısından küçük bir rahatsızlıktır. Orban'lar, Pegida'lar, AfD'ler, Le Pen'ler, Sarkozy'ler ve bunların yeşil, sosyal demokrat, hatta sosyalist ruh ikizleri, hep birlikte sosyalizm düşmanı bir itiraz iklimini yaşatmaya çalışıyor. Komünizmsiz Avrupa her yerde çaresizlik üretiyor.

■ Osman Çutsay

Çelişkilerin yığıldığı bedenler

SURİYELİ KADINLAR TOPLUMSAL CİNSİYET TEMELLİ AYRIMCILIKLAR VE SAVAŞIN YARATTIĞI TRAVMALARININ ÜSTÜNE ÜLKEMİZDE YAŞADIKLARI SEFİLLİKLERİ DE EKLEYEREK HAYATTA KALMAYA ÇALIŞIYORLAR.

Geçtiğimiz günlerde İstanbul'da düzenlenen "Kadına Yönelik Şiddetin Sonlandırılması" konulu toplantıda Başbakan Davutoğlu "dünyaya sesleniyorum" diyor ve ekliyordu, "kadına karşı şiddetin en fazla cereyan ettiği Suriye'deki rejime ve zulme artık dur diyelim". Başbakanı böyle feveran ettiren şeyin kadın mevzuunda bir hassasiyet durumu olmadığını iyi biliyoruz. Bunun için o kadar dert edindiği Suriyeli kadınların Türkiye'deki durumuna bakmak bile yeterli.

Türkiye'de bugün yaklaşık 5 milyona yakın mültecinin bulunduğu tahmin ediliyor. Bunun içinde Suriyeli mültecilerin rakamları ise 2,5 milyonu aşmış durumda. Resmi kayıt ya da bir çalışma izni olmadan kontrolsüzce kabul edilen sığınmacıların yaklaşık %70'ini kadın ve çocukların oluşturduğu tahmin ediliyor. Türkiye'deki kamplarda ve kamp dışındaki sığınmacı kadın nüfusunun %56'sının 18 yaş altı kız çocuklarından oluştuğunu AFAD 2014 yılında yaptığı bir araştırmanın sonucunda açıklamıştı. AFAD verilerine göre, Suriyeli sığınmacı kadınların %78'i "önümüzdeki 7 gün içerisinde yeterli yiyeceğe yahut yiyecek temin edecek paraya sahip misiniz?" sorusuna "hayır" diyor. Kamp dışındaki kadınların ise %97'si son bir ay içinde hiç gelir elde etmemiş, %81'inin ikamet izni, %32'sinin ise hiçbir kaydı yok. Bu çaresizliğe sadece bir örnek, Batman Barosu kadın hakları komisyonu üyesi Av. Seçil Erpolat, küçük yaşta Suriyeli kadın sığınmacıların fuhuş sektöründe olduğunu söylüyor ve şunları anlatıyor: "Dilencilik yapan çocuk yaşta kızların mağduriyetlerinden istifade edilerek 20-50 TL'ye fuhuşa zorlandıklarını tespit ettik. Hatta bazen para dışında yardım, yemek gibi vaatlerle de çocukların kandırıldığı durumlar söz konusu." Bu kadınlar ve çocuklar gazetelerimizin üçüncü sayfa haberlerinde bile yer alamıyor, resmi istatistiklerde/kayıtlarda yer veremedikleri gibi statü olarak da yoklar... Paris katliamının ardından özellikle mülteci başlığında sona eren Avrupa "hümanizm"i, bizim ülkemizde zaten "din kardeşimiz"den öte karşılık bulamamıştı. Kapitalizm-dinci gericilik-ataerki arasındaki o güçlü bağ o kadar vahim ki, Gaziantep'te bir esnaf üçüncü eşi olarak "aldığı" 14 yaşındaki kız çocuğunu açıklarken "Suriyeli kadınları fuhuştan korumak için" bunu yaptıklarını söylüyor. Şimdi bir insanlık dramının yeni bir perdesi ve hatta sahnesi oynanmakta. Suriyeli kadınlar top-

**DİLENCİLİK YAPAN
ÇOCUK YAŞTAKI
KIZLAR 20-50
TL'YE FUHUŞA
ZORLANIYOR.
HATTA BAZEN
PARA DIŞINDA
YARDIM, YEMEK
GİBİ VAATLERLE
DE ÇOCUKLARIN
KANDIRILDIĞI
DURUMLAR SÖZ
KONUSU**

lumsal cinsiyet temelli ayrımcılık, baskı ve zulüm, bedensel ve ruhsal sağlıkları bozan uygulamaların ve zaten savaşın yarattığı travmaların üstüne ülkemizde yaşadıkları sefillikleri de eklenerek hayatta kalmaya çalışıyorlar.

İNSAN DEĞİL KÂR

Şüphesiz sermaye düzeninde patronlar kayıtdışı, hakları olmayan, görünmeyen ve ayda 300 TL'ye günde 12 saat köle gibi çalışan Suriyeli çocuk ve kadın emeğinin sağladığı özellikle tekstil, inşaat ve tarım sektöründeki tatlı kârın farkındalar. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu "Türk İş Dünyasının Türkiye'deki Suriyeliler konusunda Görüş, Beklenti ve Önerileri" başlıklı raporunu 7 Aralık 2015 tarihinde yayımladı. Türkiye'de bulunan 2,5 milyon aşkın Suriyeli mültecinin sadece 35 bini üniversite mezunu ve ezici çoğunluğu vasıfsız işçilerden oluşmakta. Raporun kritik cümlesi şu: "Legalleşmeyle (burada Suriyeli çalışanların kaçak işçilikten çıkıp kayıt altına alınmasından bahsediliyor) birlikte kayıtdışı durumun işverenler için kısa vadede yarattığı avantajlar ortadan kalkacak. Maliyet ortalama bir Türk çalışan seviyesine geldiğinde 'bu işçilerin' cazibeleri

azalacak." Ayrıca 2,5 milyon daha Suriyeli göçmen bekleniyor. Patronların ve patronlar sınıfının bu heyecanı gayet anlaşılabilir. "İnsan"dan değil, "kâr" olanaklarından bakıyorlar.

Emperyalizm kirli ellerini Ortadoğu'dan çekmedikçe, bu coğrafyadaki kadınların bedenleri ve emeklerinin üzerinde tepinen vahşi kapitalizm dünyanın her yerinde dinselleşmenin ve gericileşmenin önünü daha da açacaktır. Ortadoğu'daki savaş uzadıkça geriye dönecek zeminleri ya da şansları kalmayan bu insanlar için daha fazla Türkiye'de kalmak çocuklar için kayıp kuşaklar, kadınlar için daha fazla baskı, sömürü ve şiddet anlamına geliyor. Sınırlarının içinde kadın köle pazarlarının kurulduğu bir ülke olarak Türkiye'de artık kimsenin olanları uzaktan seyrederek vahvah'lanma şansı yok. Sokaklarımızda yaşanan sefillik tablosunun karşılığı; nasırlaşan insanlığımız, toplumun daha da gericileşmesinden güç alarak pervasızlaşan dinci gericilik, toplumsal ölçekte artan kadın düşmanlığı ve tatlı kârları için ellerini sıvazlayan patronlar olacaktır. Onlarla hiçbir ortak yönümüz yok. Aksine bu ortaklığı biz bozacağız.

■ Feride E.Tetik

Üniversitelerde hedef büyütme zamanı

KOMÜNİST GENÇLİK'İN YURDUN DÖRT BİR YANINDA ÖRGÜTLEDİĞİ SOSYALİZM ÜNİVERSİTELERİNİN İLK OTURUMU 50'YE YAKIN ÜNİVERSİTEDE GERÇEKLEŞTİ. YÜZLERCE GENÇİ BULUŞTURAN TOPLANTILAR HEDEF BÜYÜTME ZAMANININ GELDİĞİNİ GÖSTERİYOR...

Sosyalizm Üniversitelerinin ilk iki haftası geride kaldı. İlk oturumda tartışılan sorunun, farklı üniversitelerdeki pek çok gencin kafasında yanıtını bulduğu görülüyor. Üniversiteler devrimin, emperyalistlerin kanlı tezgâhlarını altına gizledikleri renkli bir örtü olmadığı, emekçi halkın tek kurtuluş umudu olduğu fikrinde hemfikir oldu. Türkiye'de devrimin bu kirli ve adaletsiz düzene son vermek için zorunlu ve mümkün olduğu düşüncesinde de...

Elbette bu kadarla kalacak, sosyalizme dair bazı "merak edilen soruların" yanıtını bulmanın yeterli olduğunu varsayacak değil Sosyalizm Üniversitelerinin öğrencileri. Memleketten yana dertli insanlar olarak her zaman akıllarını kurcalayan bir başka sorunun yanıtının da Sosyalizm Üniversitelerine katılan yüzlerce genç tarafından pratikte verildiğini görebiliyoruz: Devrim kiminle yapılacak?

SEFERBERLİK ZAMANI

Komünist Parti önderliğinde birleşen işçilerin neleri başarabildiği de üniversitelerinin ilk oturumunda tartıştığı konulardan biriydi. Sosyalizm Üniversitelerine katılan öğrencilerden birisi şöyle diyor:

"Şimdi, eğer boş konuşmadıysak, Sosyalizm Üniversitelerinde birleşen gençlerin, nasıl bir dünyayı müjdelediğini somutlaştıracacağız. Hedef büyütüyoruz yani; ülkemizden ve üniversiteden gericiliği, piyasacılığı, emperyalizmi söküp atmak ve insanca bir yaşam umudunu ayağa kaldırmak için önümüzdeki dönemde

dişe diş bir kavgaya girişeceğiz.

Ancak hedeflerle, iddialarla birlikte büyütülmesi gereken bir şey var, örgütlülüğümüz. Aklimızla, kararlılığımızla, duruşumuzla ama en önemlisi bütün bunları örgütlü kalarak hedeflerimize ulaşabiliriz. Bu yüzden seferberlik ilan ediyor ve bunu duyuruyoruz. Sosyalizm Üniversitelerine katan, katılan, hatta katılmak isteyip çeşitli gerekçelerle katılmayan herkesi

seferber olmaya çağırıyoruz."

Sadece Sosyalizm Üniversitelerinin ilk oturumuna katılan gençlerin örgütlü mücadelede adım atması bile, işçi sınıfının ve gençliğin elini üniversitelerde dengeleri değiştirecek ölçüde güçlendireceğe benziyor. Üniversitelerde dengeler emekten yana değişse, ülkenin daha umutlu, daha direngen olacağı ortada.

YENİ DÖNEM

Öğrenciler tüm Türkiye'de 9-10 Ocak tarihlerinde yapacakları büyük buluşmalarla yeni bir dönemin başlangıcını ilan etmeye hazırlanıyorlar. Bu yeni dönemde Sosyalizm Üniversiteleri oturumlarına devam edileceğini belirten sosyalizmin öğrencileri, bunların teorik meselelerin tartışıldığı toplantılar olmanın ötesine geçeceğini, her bir üniversitede kurulan Sosyalizm Üniversitelerinde, aynı zamanda oradaki öğrenci, akademisyen ve emekçilerin sorunlarının da masaya yatırılacağını belirtiyor, "Bu sorunların kaynağında sermaye diktatörlüğü olduğu gerçeğini, memleket gerçeğiyle birleştirerek ele alacak ve adım atacağız" diyorlar.

Kulağa heyecan verici geliyor ama dahası da var...

Öğrenciler Sosyalizm Üniversiteleri için, AKP diktatörlüğüne, ipleri enerji ve silah tekellerinin elinde olan cihatçı çetelere, üniversiteyi kısılcına alan gericilik ve piyasacılığa karşı tutarlı ve örgütlü bir mücadelenin atölyesi olacak diyorlar.

İddialı ve inançlılar. Yolları açık görüyor...

Türkiye siyasi tarihi hakkında

KOMÜNİSTLERİN GÖZLERİNİ DİKTİKLERİ, DEVRİMİNİ ARADIKLARI ÜLKE TOPRAKLARINA AYAKLARINI BASMALARI EN ÖNEMLİ ÖZELLİKLERİDİR. BU HEP DE BÖYLE OLMUŞTUR ZATEN VE BU NEDENLE LİTERATÜR DE ÇOK GENİŞTİR.

Komünistler ne okur, nasıl okur, serimize bu kez Türkiye siyasi tarihi konusuyla devam edeceğiz. Öncelikle konunun önemine dair birkaç satır harcamaya gerek var. Komünistlerin teorik siyasi çerçevesi Marksist klasiklerden başlayarak son derece enternasyonal bir içeriğe sahiptir. Ayrıca ülkemizin tarihini de günlük siyasi gelişmeleri de önce dünya tarihsel, sonra da bölgesel bir çerçevenin içine oturtmak teorik bakışımızın temelini oluşturur.

Her zamanki gibi okunacak çok şey var. Ve bu sefer seçmek gerçekten zor. Biraz da bu nedenle çerçeveyi geniş tutup birçok kitap ve yazara değinecek ama okuma listesi bölümüne bunlardan başlangıç olarak ya da ilk olarak okunmasını önerdiklerimizi alacağız. Diğerleri de daha ileri çalışmalar ya da keyifler için sırada dursun.

“Ne okunmalı” serimizin ilk yazısında değinmiştik, bir konuyu çalışırken mutlaka teorik, tarihsel çalışmalara ihtiyaç var. Birisi olmadan diğeri olmuyor, eksik kalıyor. Bunlara anıları ve romanları da eklemek gerektiğini yazmıştık. Bu sefer de öyle yapacağız.

Teorik çalışmalar söz konusu olduğunda geleneğimizin bu konuda çok üretken olduğunu söyleyebiliriz. “Gelenek” külliyyatı bir seçki yapmanın bile ayrı bir çalışma olması gereken genişlikte. Yani ilk sayıdan itibaren Gelenek dergileri bu açıdan mutlaka taranmalı, cumhuriyetin kuruluş süreci, Kemalizm, modernleşme ve restorasyonla ilgili yazılara bakılmalıdır. Kitap olarak ise

yazılış tarihlerine göre sıralarsak Aydemir Güler’in “Son Kriz”, Kemal Okuyan’ın “Türkiye’de Sosyalizmin İktidar Arayışları” ve Özgür Şen’in “Türkiye’de Laiklik ve Sol” isimli çalışmalarını önerebiliriz.

NEREDEN BAŞLAMALI?

Daha genel bir çerçevede Türkiye siyasi tarihini anlamayı hedefleyen bir okuma için öncelikle bir kapsam çizme ihtiyacı kendini dayatıyor. Nereden başlamalı? Bu soruya çok detaylı bir kapsama ve inkâr ya da devamlılık ve kopuş tartışmasına girmeden, daha doğrusu bu tartışmayı okuma sürecine havale ederek Türkiye’de kapitalizmin ve burjuva devrimlerinin gelişmesinden başlamak gerektiği yanıtı verilebilir. Öyleyse Osmanlı İmparatorluğu’nun son yüzyılı iyi bir başlangıç olacaktır. Tevfik Çavdar’ın iki ciltlik “Türkiye’nin Demokrasi Tarihi” iyi bir tarihsel çerçeve kitabı olacaktır. Bu konuda daha derinleşmek isteyenler için Stefanos Yerasimos’un “Azgelişmişlik Sürecinde Türkiye” (3 cilt) ve Yalçın Küçük’ün “Türkiye Üzerine Tezler” (5 cilt) önerilebilir.

Daha özel olarak belirli dönemleri inceleyen çok sayıda çalışma bulunduğunu ve burada asıl olarak bir başlangıç kılavuzu oluşturmayı amaçladığımızı tekrar hatırlattıktan sonra örneğin konunun ekonomik altyapısını anlamak ve siyasi gelişmelerin bununla ilişkisini kavramak isteyenler için Korkut Boratav’ın “Türkiye İktisat Tarihi”nin vazgeçilmez bir kaynak olduğunu belirtelim.

Anılar demiştik, tarihe dokunmamızı sağlar. Ülkemizin tarihi konusunda okurken de mutlaka buna ihtiyaç duyacağız. Okunacak her anıda faydalanılacak çok şey olacaktır ama biz yine köşe taşlarını verelim.

Cumhuriyet dönemi aydını, ülkemiz siyasi tarihini anlamak için anlaşılması gereken ilk şeylerdendir. Bu konuda birçok ciddi teorik çalışma olduğunu da hatırlatalım.

Şevket Süreyya Aydemir, Nâzım’ın Moskova’da Doğu Emekçileri Komünist Üniversitesi’nde sıra arkadaşıdır. Sonradan TKP MK üyesi. İleriki yıllarda ise kimine göre ihbarcı kimine göre sadece döneç. Kemalizmin önemli ideologlarından biri olduğunu biliyoruz, meşhur Kadro dergisinin en önemli imzalarından birisi. Onun anıları “Suyu Arayan Adam” adıyla kitaplaştırıldı.

Halide Edip ise İzmir’in işgaline karşı yapılan meşhur Sultanahmet mitinginin hatibi, Handan’ın, Sinekli Bakkal’ın yazarı, Kurtuluş Savaşının Halide Onbaşı. Liberal, hatta Amerikan mandacısı. İlk destekçilerinden biri olduğu Mustafa Kemal ile yolları ayrıldığı için onun ölümüne kadar ülkesinden uzakta yaşayan bir edebiyatçı. Onun da “Türk’ün Ateşle İmtihani” adıyla yayınlanan Kurtuluş Savaşı anıları dönemi anlamak için oldukça değerli bir kaynaktır.

Bu çerçevede son olarak Sabiha Sertel’in “Roman Gibi” adıyla yayınlanan anılarına değinmek istiyoruz. Sabiha Sertel ya da eski dönemde kadınların isimlerinin eşlerinin isimleriyle birlikte anıldığı zamanki seslenişle Sabiha Zekeriya Hanım. Gerçekten roman gibi bir hayatı anlatıyor anılarında. Sabiha Hanım, eşi Zekeriya Sertel ile birlikte hem Nâzım’ın “Putları Yıkıyoruz” kavgasını başlattığı “Resimli Ay” dergisinin hem de tek parti dönemi CHP’sinin yönlendirmesiyle yerle bir edilene kadar dönemin en çok satan ikinci gazetesi olan Tan’ın sahibi ve yazarıdır. Türkiye’de gericilerle kavga denince akla gelen ilk kalemlerden biridir Sabiha Sertel.

ELBETTE NÂZİM

Daha pek çok tanıklık ve değerli anı var elbette ama biz şimdi yavaş yavaş edebiyat dünyasına girelim. Ve ne iyi ki burada da karşımıza ilk olarak Nâzım çıkıyor. O zaman Türkiye’de insana dokunmak isteyen herkesin ilk okuması gereken kitap ile başlayalım: Memleketimden İnsan Manzaraları.

CUMHURİYET DÖNEMİ AYDINI, ÜLKEMİZ SİYASİ TARİHİNİ ANLAMAK İÇİN ANLAŞILMASI GEREKEN İLK ŞEYLERDENDİR. BU KONUDA BİRÇOK CİDDİ TEORİK ÇALIŞMA OLDUĞUNU DA HATIRLATALIM.

Halka yol gösteren özgürlük,
Eugene Delacroix,
1830

İnkılap yolunda,
Zeki Faik İzer,
1933

ne okunmalı?

Şimdi daha eskilere giderek başlayalım roman önerilerimize.

İttihat Terakki dönemi birçok romanda ele alınsa da o dönemin aydınını doğrudan konu edinen ve izini Cumhuriyet'e kadar süren romanların en iyilerinden birisi Mithat Cemal Kuntay'ın "Üç İstanbul"udur. Roman bir yandan kahramanı Adnan'ın ağzından saltanat yandaşları ve gericileri, bir yandan yine Adnan üzerinden İttihatçıları eleştirirken hem anlatılan dönem hakkında, hem de romanın yazıldığı yıllarda Kemalist aydınlarının kendilerinden önceki döneme bakışları hakkında önemli ipuçları verir.

Osmanlı dönemini yazanlar arasında mutlaka yukarıda da andığımız Halide Edip ve onun "Sinekli Bakkal" ve "Morsalkımlı Ev" romanlarının sözü edilmeli. İşgal ve Kurtuluş Savaşı dönemi, öncesi ve sonrası dendiğindeyse Yakup Kadri Karasosmanoğlu başı başına bir köşe tutmalı. Yakup Kadri Bey Kemalist ideolojinin olgunlaştırılmasında önemli bir yer tutan Kadro dergisinin sahibi ve kurucusu. Ama aynı zamanda önemli romancılarımızdan biridir. İşgal İstanbul'unun çürümüşlüğü-nü anlattığı "Sodom ve Gomore", Kurtuluş Savaşına omuz veren aydınlarla savaştan bıkmış köylünün birlikte dramını anlatan "Yaban" ve dönemin yeni başkenti ve onun yakın geleceğini bir ütopya olarak tartışan "Ankara" romanları dönemi anlamak için vazgeçilmezdir.

Ülkemizin her dönemeci için romanlardan söz etmeye ne yazık ki bu sayfalar yetmeyecek; onun yerine bu işe adanmış bir kitaptan söz etmek daha kolay olacak: Tefik Çavdar'ın "Türkiye'nin Yüzyılına Roman'ın Tanıklığı". Bu kitap her önemli dönemeç için gerçek bir okuma kılavuzu işlevi görecektir. Ama burada yine de iki kitaba daha işaret edelim. İlki kırklı yıllar aydınının bunalımını, ülkemizdeki faşist hareketin ilk kıpırdanmalarını ve en önemlisi insanı işleyen bir roman, Sabahattin Ali'nin "İçimizdeki Şeytan"ı, ikincisi de bir dönem sonrasını, ellili yıllarda İstanbul Üniversitesi öğrencisi bir kız ile eski solcu bir kitapçının ilişkisi çerçevesinde öğrenci hareketlerinin ilk dönemini anlatan, Vedat Türkali'nin "Bir Gün Tek Başına" adlı romanı.

Yerimiz bitiyor ama kitaplar bitmeyecek. Öyleyse kapanışı yine izleme ve dinleme önerileriyle yapalım. Birçok film arasından hemen akla gelen Halide Edip'in romanından Ömer Lütfi Akad'ın filmleştirdiği "Vurun Kahpeye", Yılmaz Güney'in ünlü eseri "Yol" ve Ertem Göreç'in yönettiği senaryosunu Vedat Türkali'nin yazdığı "Karanlıkta Uyananlar" sayılabilir. Dinlemek için de yine çok öznel bir seçki sıralayalım: Sema'nın "Efsane Hanımlar" albümü, Ruhi Su ve Sümeyra Çakır'ın birlikte söylediği türküler ve Emin İğüs'ün "Bu Dünya Bir Pencere" isimli albümü. Keyifli okumalar...

Taksim Cumhuriyet Anıtı

Kısa Liste

- Son Kriz, **Aydemir Güler**, *Yazılama Yayınevi*
- Türkiye'de Sosyalizmin İktidar Arayışları, **Kemal Okuyan**, *Yazılama Yayınevi*
- Türkiye'de Laiklik ve Sol, **Özgür Şen**, *Yazılama Yayınevi*
- Türkiye'nin Demokrasi Tarihi 1839-1950, **Tevfik Çavdar**, *İmge Kitapevi*
- Türkiye'nin Demokrasi Tarihi 1950'den Günümüze, **Tevfik Çavdar**, *İmge Kitapevi*
- Üç İstanbul, **Mithat Cemal Kuntay**, *Oğlak Yayıncılık*
- Memleketimden İnsan Manzaraları, **Nâzım Hikmet**, *Yapı Kredi Yayınları*
- İçimizdeki Şeytan, **Sabahattin Ali**, *Yapı Kredi Yayınları*
- Bir Gün Tek Başına, **Vedat Türkali**, *Ayrıntı Yayınları*

ATINA'DA SURİYE KONULU ETKİNLİK

Komünistler omuz omuza

YKP'NİN SURİYE'DEKİ EMPERYALİST MÜDAHALE VE SAVAŞA KARŞI DÜZENLEDİĞİ KAPALI SALON ETKİNLİĞİNE ENTERNASYONAL DAYANIŞMA DAMGASINI VURDU. KATILIMIN YOĞUN OLDUĞU ETKİNLİKTE KOMÜNİST PARTİ ADINA KEMAL OKUYAN, SURİYE KOMÜNİST PARTİSİ ADINA AMAR BAGDAŞ, RUSYA KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ ADINA VİKTOR TYULKİN BİRER KONUŞMA YAPTI.

Yunanistan Komünist Partisi, Suriye'deki emperyalist müdahale ve savaşa karşı bir kapalı salon etkinliği düzenledi. 15 Aralık'ta yoğun bir katılımı gerçekleşen etkinlikte Komünist Parti adına Kemal Okuyan, Suriye Komünist Partisi adına Amar Bagdaş, Rusya Komünist İşçi Partisi adına Viktor Tyulkin birer konuşma yaptı.

YKP Genel Sekreteri Dimitris Kutsumbas açış konuşmasında Suriye'de yaşanan savaşın nedenlerine değinirken, krizin çözümü için atılan adımların yeni gerilim ve savaşlar getireceğini, bölge halklarının örgütlenmek ve uluslararası tekelere karşı dikilmek dışında bir seçeneklerinin olmadığını vurguladı.

Etkinlikte Suriye, Rusya ve Türkiye'den ezgiler seslendirilirken, kapanışta hep bir ağızdan Enternasyonal söylendi.

Kemal Okuyan'ın etkinlikte yaptığı konuşma şu şekilde:

MÜCADELEYE DEVAM

Sömürücü sınıfların yaptıklarından halklar sorumlu değildir. Türkiye'nin egemen, yönetici sınıfının işlediği suçlar en başta Türkiye'de yaşayan işçileri, emekçi halkı

etkiliyor. Buna rağmen bugün Türkiye'nin bölgesel politikalarından utanç duyuyoruz.

Suriye halkından bu ülkeye dönük terörist saldırılardaki Türkiye'nin üstlendiği rol nedeniyle özür diliyoruz. Suriye halkına borcumuz var, bu borcu savaş suçu işleyen siyasi iktidardan hesap sorarak, Türkiye'nin sömürücü sınıflarını alt ederek ödeyebiliriz ancak.

Suriye daha önce Yugoslavya'da, Afganistan'da, Irak'ta, Libya'da tanık olduğumuz emperyalist saldırganlığın hedefi oldu. Bu saldırganlık, uluslararası tekelin çıkarları doğrultusunda dünyanın yeniden yapılandırılması, ülkelerin etnik ve mezhepsel çatışmalarla küçük parçalara ayrılması, doğal zenginliklerin, enerji yollarının, yeni yatırım alanlarının, pazarların ve ucuz işgücünün garanti altına alınması ihtiyacının ürünüydü.

Ancak daha öncekilerden farklı olarak, Suriye'de bu plan engellerle karşılaştı. Başta ABD, Türkiye, Katar, Suudi Arabistan ve başka ülkelerin kanlı ve kirli müdahalesine karşı Suriye halkı büyük bir direnç gösterdi. Bu direnci yok etmek için her yol denendi. Başka amaçlara da hizmet eden IŞİD yaratıldı. Bölgenin demografik yapısını de-ğiş-

tirmek için katliamlar gerçekleştirildi.

Bugün kendi egemen sınıflarının çıkarları doğrultusunda bölgede ABD ile onun müttefikleri ile mücadeleyle girişen Rusya ve İran gibi ülkelerin varlığı ve askeri-siyasal dengeleri değiştirmesi Suriye halkının direnişini gölgelememeli. Biz yakından biliyoruz ki, Suriye'deki oyunu bozan asıl güç, teslim olmayan, terörist saldırılara boyun eğmeyen Suriye halkıdır.

Biz komünistlerin yegâne müttefikleri onlardır. Şu ya da bu emperyalist ülkeyi, şu ya da bu burjuva iktidarını ötekine tercih etmek durumunda değiliz. Biliyoruz ki, iyi kapitalist ülke yok, halkların yararına bir burjuva hükümet yok. Biz komünistler için son tahlilde Obama, Merkel, Çıpras, Erdoğan, Putin aynı sınıfın temsilcisidir. Bu sınıf da emekçi halkın düşmanı kapitalist sınıftır.

Yoldaşlar, dostlar,

Türkiye'de Komünist Parti, başından beri Suriye halkının yanında durdu. Türkiye'de siyasi iktidarın örtülü operasyonlarını teşhir etti. Arap Baharı denilen emperyalist tezgâhın içyüzünü geniş kitlelere anlattı. Mitingler düzenledi, Suriye halkı ile dayanışma kampanyaları gerçekleştirdi. Başka güçlerin de benzer çabaları sayesinde bugün Türkiye'nin Suriye politikasına dönük ülkede ciddi bir tepki var.

Ancak bu yetmez.

Türkiye'nin Irak, Suriye ve Kıbrıs'taki askeri varlığının sona ermesi için mücadeleye devam.

Türkiye'ye gelen 2 milyonu aşkın Suriyeli göçmenle dayanışmak, kalıcı olanların Türkiye işçi sınıfının parçası haline geldiği gerçeğiyle hareket etmek, onları örgütlemek için mücadeleye devam.

Emperyalizmin iç çelişkilerinin ürünü olan ve giderek tırmanan savaş tehdidine karşı mücadeleye devam.

NATO'ya, Avrupa Birliği'ne karşı mücadeleye devam.

Etnik ve mezhep savaşlarına karşı mücadeleye devam.

ABD ve müttefikleri tarafından palazlandırılan IŞİD ve benzeri İslamcı örgütlere karşı mücadeleye devam.

Yabancı düşmanlığına, ırkçılığa, İslamofobiye karşı mücadeleye devam.

Ülkemizdeki gerici diktatörlüğe karşı mücadeleye devam.

Yunanistan emekçi halkıyla, onun öncü partisi KKE ile işbirliği ve ortak mücadeleye devam.

Kapitalizme karşı sosyalizm için mücadeleye devam.

Kürtler öldürülürken Türkler nerede?

Özgür Şen

AKP'nin Kürt illerinde yürüttüğü operasyon öylesine şiddetli ki, siyasi iktidar için kullanılan katil sıfatı dahi yetersiz kalıyor. Erdoğan ve ekibi Kürt halkına bütün gücüyle saldırıyor ve bu saldırının belli bir bölge dışında neredeyse sessizlikle karşılanmasına isyan ediliyor.

İsyan edilirken de adres olarak Türkler gösteriliyor ve Türkler nerede diye soruluyor; Kürtler öldürülürken Türkler nerede?

Türkiye'nin bu katliam politikasına karşı duyarsız kalmasına isyan etmenin mutlaka haklı bir yanı var ama soruyu böyle kurulamak doğru mu peki?

Evet, ölenlerin Kürt olduğuna hiç şüphe yok, sessiz kalanların çoğunlukla Türklerden oluştuğuna da... Ama zaten Kürt sorunu olarak kodlanan problem kendisini bu şekilde var etmiyor mu? Türkiye'deki problem herhalde Türk milliyetçiliğinin artık neredeyse tamamen dinsel bir kimlikle temsil edilen halinin Kürtlere karşı duyduğu nefretten ibaret görülemez. Keşke sadece bu olsaydı, ancak sorunu büyüten ve karmaşıklaştıran husus, kendisini bu tür bir milliyetçiliğin dışında görenlerin farklı bir etnik kökenden gelen insanların acı ve sorunlarına dair ilgi ve duyarsızlığı.

Kürt sorununa kendileri gibi bakmayan, istedikleri tepkiyi üretmeyen herkesi milliyetçilikle yaftalayan bir kesimin işte bunun üzerine düşünmesi gerekiyor.

Bu insanların hepsi milliyetçi değil. Ezin, öldürün, imha edin ve daha fazlasını yapın diyenleri bir kenara koyun. Konumuz onlar olamaz... Onlar zaten görmezden gelmiyor ve bu anlamda hiç de ilgisiz değiller. Gayet iyi görüyor ve bu savaş siyasetinin kitlesel tabanını oluşturuyorlar.

Ancak geri kalanlar, Türkiye'de şu anda Kürt illerinde yürütülen büyük imha operasyonunu görmezden

gelenler ya da görmek istemeyenler milliyetçi duygularla yapmıyorlar bunu. Tam tersine, etnik temelli bir siyasetten huzursuz oldukları, bu siyasetin hangi taraftan olursa olsun içine giremedikleri için gelişmelere vakıf olamıyor ve gittikçe yabancılaşıyorlar.

Ama insanlar ölüyor demenin bir noktadan sonra anlamı yok. Çünkü bu ülkede herkes ölüyor. Uzun AKP iktidarı çok ama çok kötü bir işi başardı, insanı en büyük insanlık değeri olan yaşama hakkına yabancılaştırdı. Bu nedenle yaşanan ölümlerin insanları kendiliğinden sorunun bir parçası yapacağını ve duyarlılaştıracığını kimse düşünmesin. Tam tersine, bu ölümlerin insanlarda daha fazla kaçma ve uzaklaşma hissi yaratacağını herkes bilsin. Arkalarını dönecek ve unutmak isteyeceklerdir. Kendi günlük hayatlarına başka türlü devam edemezler çünkü.

Türkleri, Kürtlerin ölümüne karşı duyarlı olmaya çağıran ama bu şekilde bölerek, etnik kimliklere göre tasnif ederek çağıran bir siyasetin bu nedenle hiçbir şansı yok. Sadece ölümler için değil daha geniş bir çerçevede Kürtlerin genel olarak bu ülkede yaşadığı tüm sorunlar için geçerli bu.

Evet, Kürtler bu ülkede yıllardır sadece Kürt oldukları için eziliyor, dışlanıyor ve öldürülüyorlar. Türklerin de zaman zaman bunu yaşıyor olması, Kürtlerin kimliklerinden dolayı bundan daha fazla mağdur oldukları gerçeğini değiştirmiyor.

Ama tüm bunları anlatmak için yalnızca etnik bir kimlikten, Kürt kimliğinden yola çıkarak yapılacakların sınırlarına gelindi bu ülkede. Bu yaklaşımın Türkleri ve Kürtleri ortak bir mücadelede birleştiremeyeceği görüldü. Bugün Türkleri ve Kürtleri bir araya getirebilecek ortak değer bu iki ulusal kimlikten birisine ait özellikler olamaz artık. Ancak ayırıştırıcı değil birleştiren tek bir değer ve kimlik, sınıfsal kimliğimiz hepimizi ortak bir mücadelede bir araya getirebilir.

Türkiye'nin tüm emekçileri birleşin! Bir daha ne Türkler, ne de Kürtler nerede dememek için...

“ Türkiye'nin tüm emekçileri birleşin! Bir daha ne Türkler, ne de Kürtler nerede dememek için...”

Suudilerin Yemen çıkmazı

YEMEN'DE ASKERİ OLARAK BAŞARI ELDE EDEMEYEN SUUDİ ARABİSTAN, MEVCUT KOŞULLARDA MASAYA OTURMASI HALİNDE İSTEDİĞİNİ ALAMAYACAĞININ FARKINDA. KRAL SALMAN SIKIŞMIŞ GÖRÜNÜYOR.

Suudi Arabistan'ın ülkenin önemli yerlerini ele geçiren Husilere karşı Mart ayında başlattığı hava harekâtının tek başına sonuçsuz kalacağı kısa sürede ortaya çıktı. Hem Yemen'in coğrafyası, hem de Husilerin halktan aldığı destek sebebiyle hava saldırıları Husileri gerilemediği gibi ilerlemelerini de durduramadı. Bunun üzerine Nisan ayından itibaren Suudi askerlerinin Aden'e geldiği ve kara harekâtına başladığına dair haberler yayıldı. Bunların doğru olduğu kısa sürede ortaya çıktı, hem de yalnızca Suudi Arabistan'ın değil, Birleşik Arap Emirlikleri başta olmak üzere diğer Körfez ülkelerinin de orduları Yemen'de bulunuyordu.

Ancak bu da yeterli olmadı, 22 Kasım'a gelindiğinde New York Times, Kolombiya, Panama, Salvador ve Şili'den gelen 450 paralı askerinin Yemen'de savaştığını duyuyordu. Üstelik bu paralı askerler ABD orduyuyla çalışan Blackwater (yeni adıyla Academia) isimli paralı asker şirketinden Erik Prince tarafından yürütülen bir programla eğitilmişti. Dahası bu ülkelerin orduları Soğuk Savaş zamanından beri ABD tarafından eğitilerek destekleniyordu. Ayrıca Sudan ve Somali'den gelen ve ayda 200 dolara savaşan paralı askerlerin de Yemen'de bulunduğu farklı kaynaklarca söyleniyordu. Aralık ayına gelindiğinde aralarında Suudi Arabistan, Katar, Bahreyn, Birleşik Arap Emirlikleri, Kolombiya, Arjantin, Meksika, İngiltere, Fransa ve Avustralya'nın da bulunduğu 10'dan fazla ülkenin vatandaşı Yemen'de savaşırken ölmüştü. Ancak bu paralı asker akını da Yemen'de Suudilere isteneni veremedi. Husi hareketi zayıflatamadığı gibi Yemen ordusunun kararsız kısımları da dış müdahaleden duydukları rahatsızlıkla Husilere destek vermeye başladı.

Yemen ordusunun da desteğiyle savaş başka bir boyuta taşındı. Sınırın Suudi Arabistan tarafındaki kimi yerler ele geçirilirken, ilk kez Suudi askeri üssüne füze saldırısı gerçekleştirildi. Saldırıda 150 kadar asker öldürülürken, bunların en az 42'sinin Latin Amerika ve diğer yerlerden gelen paralı askerler olduğu söylendi. Dahası ölenler arasında önemli Suudi Arabistan

ve Birleşik Arap Emirlikleri komutanları da vardı. Savaşın askeri başarısızlığının yanı sıra, savaşta çok sayıda sivil ölmesi de dikkatleri Suudi Arabistan ve ona silah sağlayan ülkelerin üzerine çekti. Birleşmiş Milletler raporları savaşta 3 bine yakın sivilin öldüğünü belirtirken, hava saldırılarında ölenlerin %93'ünün sivil olduğunu bildiriyordu. Üstelik Yemen'de arka arkaya bombalanan düğünler, Suudilerin hedef gözetmediğine kanıt oluyordu. İngiltere, BM raporlarına rağmen hâlâ Suudi Arabistan'ın Yemen'de "suç işlediği kanıtlanırsa" silah satışını durduracağını öne sürerek satışa devam ederken, ABD de 1,29 milyar dolarlık bir anlaşmayla Suudi Arabistan'ın Yemen'de tükettiği bomba stokunu yeniledi. Meselenin ABD ve İngiltere için kârlılığına rağmen, hem Suudi Arabistan içerisinde savaşa karşı gelişen muhalefet (toplumda ve kraliyet ailesinde) hem de uluslararası baskı, Suudileri ateşkes ilan etmeye itti. Ancak ateşkes ve barış görüşmeleri de hiç kolay olmayacak.

Askeri olarak başarı elde edemeyen Suudi Arabistan, mevcut koşullarda masaya oturması halinde istediğini alamayacağını farkında. Suudi yanlısı Mansur Hadi'yi yeniden Yemen'in başına geçirmek isteyen Suudi Arabistan, koşulları kendi lehine çevirmek için ateşkes öncesinde ve sonrasında elinden geldiği kadar bölgeyi bombaladı, başarabildiği yere yine daha fazla sivil öldürmek ve tepki çekmek oldu. Bir yandan da ülkede Yemen kuvvetlerinin zayıflatılması, Arap Yarımadasındaki El Kaide'nin güçlenmesiyle sonuçlandı. Emperyalizm ve İsrail karşıtı Husilere iktidardan pay verilmesi ya da Ali Abdullah Salih'in yeniden Yemen'in başına geçmesi Suudi Arabistan için tam bir başarısızlık anlamına gelecek. Kraliyet ailesinde kendisine karşı güçlü bir muhalefet olan Kral Salman'ın ise bunu kaldıramayacağı ortada. Mansur Hadi'nin yeniden Yemen'i yönetmesi halk için düşünülemez. Suudi müdahalesinin ardından Yemen'de barış görüşmeleri de çözümü zor bir siyasi çıkmaza saplandı.

■ Tulga Buğra Işık

“Türkiye’de asıl sorun, Erdoğan’dan kaynaklanıyor. Abdullah Gül de vardı, bir Cumhurbaşkanı gibi davrandı. Bu bütün sıcak olayların içinde. Kaos. Kaosun olduğu yerde zaten sağlıklı yönetim olmaz.”

Kemal Kılıçdaroğlu, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı

15 ARALIK 2015

KOMÜNİSTLERİN YANITIDIR:

GERİCİLİĞE ALIŞTINIZ, KAOS MU BATTI?

AKP’nin ilk 5 yılı “gizli gündemi var mı, takiye mi yapıyor” tartışmaları ile geçti. “Yok canım o kadar da değildir” diyenlerle “var var gizli gündemleri var” diyenlerin ortak noktası “görünen AKP’ye” fit olmuşlukları idi.

Türkiye’yi Avrupa Birliği’nin Ortadoğu garnizonu haline getirmekle kalacaksa sorun yoktu!

Toplumsal yaşamın dinselleştirilmesinde gaza basmasında sorun yoktu.

Türkiye’yi “İslam ülkelerinin tek demokratik olanı” olarak tanımlamasında sakınca yoktu.

Patronlar da memnundu zaten. Tatsızlık çıkartıp, piyasaları rahatsız etmek kimsenin harcı değildi. Taşeronlaşma, dev sanayi işletmelerinin özelleştirilmesi, elektrik, telekomünikasyon gibi piyasaların büyük sermayeye peşkeş çekilmesi...

Patronlar bunları çok seviyordu, onlar da göstermelik bir “laik muhalefet”le yetindiler.

Gericilik, kapitalist Türkiye’de bağımlılık yapıyor.

İlimli İslam’ın başını okşayan sermaye sınıfının bu bağımlılığını gören gerici çete böyle çığırından çıktı.

Kılıçdaroğlu’nun anayasa konulu son açıklamalarının iler tutar tarafı yok. AKP gericiliğinin 7 yılında Cumhurbaşkanlığı yapan Gül’ü övmesi bir skandaldır! Gül, 2007 – 2014 arasında Cumhurbaşkanlığı yapmıştır. Kılıçdaroğlu, bu dönemden memnunsa Gül’den de memnun olmasında sorun yoktur.

Ama o zaman, kendisine “ana muhalefet lideri” demeyecek. Gerici Hükümeti Halkla Uzlaştırma Uzmanı daha uygun bir isim olabilir.

Erdoğan AKP’nin lideridir. Bunu Davutoğlu da defalarca dillendirdi. Şimdi bunu yok sayıp, “Erdoğan karışmazsa, AKP ile demokratik bir anayasa yapabiliriz” demek sadece AKP’ye değil Erdoğan’a da buyur geç demektir.

Kaos’tan şikayet kısmı ise halkımıza dönük bir uyarıyla eleştirilmeyi hak ediyor: Kaos içinde yönetememe sorunları yaşayan AKP’den daha tehlikelisi, halkı zapturapt altına almış, yönetmeyi düzene koymuş olanıdır.

iletisim@kp.org.tr

www.kp.org.tr

/kpninsesi

**KOMÜNİST
PARTİ**